

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

9/2004

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VI.

Vyšlo 14. 5. 2004

Cena 8 Kč

Do Evropy po čisté cestě

O filipjakubské noci nastala invaze čarodějnic

Vstoupili jsme do Evropy ...

Strojem času do středověku a zpátky

Vydejte se s námi po nově otevřené Vychodilově stezce

Byl první máj, lásky čas ...

V sobotu 1. května 2004 se začaly psát novodobé dějiny České republiky, která se spolu se Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Slovinskem, Estonskem, Lotyšskem, Litvou, Maltou a Kyprzem stala členem Evropské unie.

Po jedenácti letech (1. 1. 1993), kdy se Československo rozdělilo na dva samostatné státy, se opět setkáváme se Slováky pod jednou evropskou střešou. Oslavy, které při členění nových států do „společné Evropy“ provázely, se uskutečnily na mnoha místech naší vlasti. V některých městech byly pompézní, v jiných naopak skromnější.

A je to! Úderem páteční půlnoci (1. 5. 2004) se stala Česká re-

publika členem Evropské unie a patří nyní do společenství 25 států, které se rozkládá od Atlantiku až k ruským hranicím a v němž žije dohromady půl miliardy lidí. Vstup se sice slavil, ale nechyběly ani demonstrace...

Oslavy potvrdily, že Češi členství v unii přijímají rozpačitě. Špundy od šampaňského nelítaly a diskutovalo se spíše o hokeji než o budoucnosti v EU. Rozpory panují i mezi politikou elitou národa. Prezident Václav Klaus prohlásil, že vstupem do Evropské unie přestane existovat jako samostatný státní celek. Premiér Vladimír Špidla tvrdil pravý opak. A v tomto duchu probíhala

i účast nejvyšších ústavních činitelů na oslavách. Premiér Špidla jásal na megakonzertu na Staroměstském náměstí. Přihlízející tisícovka lidí už tak optimistická nebyla.

Mohutně byl uvítán prezident Václav Klaus, který se zde zastavil jen na skok. Pospíchal do Louňovic pod Bláníkem, odkud podnikl výšlap na mýtický, 638 metrů vysoký Bláník. Exprezident Václav Havel oslavoval v Národním divadle. Závěr oslav se nesl v duchu ohňostrojí a světelných show.

„Věřím, že se v Evropě nepoztrácíme. Nám se to jako Keltům stát nemůže. My máme blanické rytíře,“ řekl Václav Klaus.

V Rýmařově proběhly oslavy

spíše v duchu skromnějších a organizátoři zvolili k tomu účelu, a k údivu některých občanů, již čtvrtek 29. května. Slavit se začalo ve chvíli, kdy na radničních věžních hodinách odbila 15. hodina. Studenti Střední soukromé odborné školy Prima, s. r. o., přivítali občany regionu Rýmařovska v předvečer vstupu do Evropské unie a popřáli jim příjemnou zábavu v češtině, angličtině, němčině a francouzštině.

Občany přišli pozdravit předseda rady Městského evropského informačního střediska, které pracuje pod střední školou Prima, a starosta Dolní Moravice Ladislav Velebný, starosta města Rýmařova Ing. Petr Klouda,

a my vstoupili do Evropy

předseda Sdružení obcí Rýmařovska a starosta Břidličné Miroslav Volek, starosta Staré Vsi Ing. Pavel Hejsek a vzácným hostem byl náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Ing. Zdislav Wantula.

Nabídka kulturního programu oslav vstupu do Evropské unie byla sice rozmanitá, pestrá a oku lahodící, zejména co se týče vystoupení našich nejmenších, leč v mnohém nepředčila zaběhnutý tradiční kulturní rituál podobných akcí. Výjimku snad tvořilo vystoupení taneční skupiny Freeze Dance Petry Čechové, která po hodinovém „langsam“ programu zvedla z laviček na náměstí zejména

mladou a střední generaci. Kromě dětí z mateřských škol, mažoretek, cvičenek studia Sport a zdraví, rodičů s dětmi z odboru Sport pro všechny TJ Jiskra, dechové kapely Miroslava Šnobla a Keltgrass Bandu se představil také mistr Evropy a světa ve westernových disciplínách Láďa Šín zvaný Gin, který si pozval svého amerického kolegu, bičaře Marka the Whipa, jenž na oslavy přiletěl z Kalifornie.

S profesionálním nasazením vystoupila v podvečer rocková kapela William Czech, která třebaže dosud málo známá, zaujala skvělým koncertem. Vrcholným číslem večera bylo závěrečné

vystoupení rýmařovské legendy, hudební skupiny The Hero, která publikum v letošním roce příjemně překvapila svým novým soundem. Zcela originální image dodala známé rockové formaci jazzová sekce (dvě trumpety a saxofon), oživující její hudební projev. Tečkou rýmařovských oslav vstupu do EU se stal symbolický ohňostroj.

Gurmány jistě potěšila nabídka specialit různých evropských států, kterou připravili žáci Středního odborného učiliště a Odborného učiliště Rýmařov pod vedením odborných mistrových. Labužníci měli možnost ochutnat italskou pizzu, francouzské kuřečí závitky, slovenské pirohy se zelím a uzeným

nebo polský makový závin. Ostatně po lákavých lahůdkách se jen zaprášilo.

Pod záštitou starosty města Ing. Petra Kloudy program oslav zajišťovaly Městské evropské informační středisko, SSOŠ Prima, s. r. o., Střední odborné učiliště a Odborné učiliště, Středisko volného času v Rýmařově, Policie ČR, městská policie a hasiči. Městský úřad Rýmařov se podílel na technickém a finančním zabezpečení. O ozvučení celé akce se postaral pan Ivan Sigmund. Sponzorsky se na akci podílely firmy Elektro - nábytek Eduard Icha, Silva Servis, Auto Color design Rýmařov, potraviny CA&VA, Doprava Ferdinanda Šopíka a paní Eva Štěpaníková. *JiKo, ZN*

Anketa

Souhlasíte se vstupem do Evropské unie a co od něj čekáte?

Jan Prikryl (27 let), pedagogický pracovník

Souhlasím se vstupem do Evropské unie, myslím si, že to přinese mnoho nových příležitostí, hlavně mladým lidem.

Vojtěch Hrdina (58 let), soukromý podnikatel

Se vstupem souhlasím a očekávám zlepšení podmínek v cestování, zaměstnání, v možnosti studia hlavně u mladé generace. Pomím možnost bezvízového styku. Vidím na vstupu do EU jen kladné stránky. Nejsem takový pesimista jako náš prezident Václav Klaus.

Květoslava Sicová (64 let), středoškolská učitelka
Jiří Sic (64 let), důchodce

Jsme spíše euroskeptici. Domníváme se, že vstup do unie je uspěchaný. Legislativa nepřipravená. Doplatí na to zejména drobní podnikatelé. Na vstup se díváme s obavami. Snad bude časem lépe, ale argumenty, že můžeme vycestovat na občanku a že děti mohou studovat v zahraničí, nám připadají malé např. proti problémům nezaměstnanosti ne zrovna ekonomicky silného regionu, jakým je Rýmařovsko. A co teprve ceny v obchodech? A pořádek ... tedy ve všem?

Jan Dohnal (50 let), číšník

Vstupem do Evropské unie získají hlavně mladí. My jsme ty možnosti, které se teď otvírají, neměli. Zkrátka se vstupem souhlasím a domnívám se, že to bude velkým přínosem pro všechny lidi. Jistě, najdou se i problémy, bez toho se to neobejde.

Ondřej Strnadel (18 let), student

Nevím, o Evropské unii jsem ještě nepřemýšlel. To, že Česko vstupuje do EU, jsem si uvědomil až tady na oslavách. Nečekám nic významného, právě proto, že jsem mladý člověk. Mě osobně se to výrazně týkat nebude. O výhodách, o kterých se hovoří, začnu přemýšlet, až se stanou realitou. Dopředu to řešit nebudu.

Vladimír Polidar (18 let), student

Já se vstupem naší republiky do Evropské unie souhlasím, i když jsem byl zpočátku na rozpacích. Případně mi to vše jako hrozná byrokracie. Očekávám větší jistoty pro lidi. Jsme součástí většího celku, máme bezpečí. A studentům se otvírají možnosti zahraničního studia.

Marcela Brenkusová (22 let), na mateřské dovolené

Nemám opravdu čas sledovat informace týkající se vstupu a členství v Evropské unii. Vítám otevření hranic a bezvízový styk se zeměmi EU, také to, že až bude náš potomek větší, bude moci studovat v Evropě. A také to, že budoucí maminky a ženy na mateřské dovolené budou mít údajně lepší pozici vzhledem ke svému zaměstnavateli.

Ester Malicherová (75 let), důchodkyně

Já jsem proti tomu, aby se Česko stalo součástí Evropské unie. Čekáme na to, že se bude dít něco lepšího, ale dostaneme tak akorát

„houby“. Pro staré lidi to už není. Chtěla bych lepší život. Špatného jsme už zažili dost. Vždyť jenom kvůli mladým se to dělá.

Božena Podešvová (60 let), důchodkyně

Nevěřím, že se budeme mít lépe. Po zkušenostech s tím, co se dělo po roce 1989, nejsem přesvědčena, že to bude lepší. Naopak, bude to horší, přinese to jen zdražování a potrvá dlouho, než se lidé budou mít u nás dobře. Hlavně, aby bylo více práce. A té je čím dál méně a méně. Mladí jsou na tom velmi špatně.

Hana Burešová (37), nezaměstnaná

Jsem v souvislosti se vstupem do Evropské unie skeptik. Už zanedlouho se ze mne asi stane bezdomovec. Mám dvě děti, bydlím v podnájmu, který mi zanedlouho skončí, bez práce jsem sedm měsíců - žádná optimistická vyhlídka. Asi mi nezbude než odejít z Rýmařova a zkusit hledat štěstí ve státě někde jinde. Nemohu navíc pracovat na směny, kvůli dětem. A taková práce se v tomto regionu hledá velmi těžko. Navíc mám invalidní maminku a potřebovala bych se o ni postarat. Na pečovatelský příspěvek nemám nárok. Jak říkám, Evropská unie nám tyto zásadní problémy nevyřeší. Pokud se ale v budoucnu budou mít se vstupem do EU dobře moje děti, pak je to asi v pořádku.
Děkujeme všem za názor a za rozhovor. JiKo, ZN

Historie vstupu České republiky do Evropské unie

Česká republika bývá často označována jako „východoevropská“ země, přestože Praha leží západněji než Vídeň. Zároveň stojí za připomenutí, že demokratické Československo bylo před druhou světovou válkou jednou z nejrozvinutějších průmyslových zemí světa. Teprve kvůli studené válce bylo spolu s ostatními sovětskými satelity na čtyřicet let odříznuto od západní poloviny kontinentu.

Pád komunistických režimů koncem roku 1989 byl vnímán jako nová příležitost pro sjednocení Evropy. Tento cíl je stále aktuální. V České republice se často hovoří o „návratu do Evropy“. Na základě své polohy v samém srdci Evropy má Česká republika vazby se svými bývalými partnery ve střední a východní Evropě i se státy západní Evropy.

Přijetí České republiky spolu se dvěma dalšími bývalými členy Varšavské smlouvy, Polskem a Maďarskem, do Severoatlantické aliance v březnu 1999 bylo v moderních českých dějinách historickým okamžikem. Jako člen NATO přispívá Česká republika do společné bezpečnostní strategie

aliance a hraje roli ve vytváření celkové bezpečnostní architektury kontinentu.

Dalším významným krokem pro Českou republiku na cestě „zpět

do Evropy“ je členství v Evropské unii. Během studené války se Rada vzájemné hospodářské pomoci (RVHP), jejímž členem Československo bylo, a Evropské hospodářské společenství (jak se EU tehdy jmenovala) vzájemně neuznávaly ani neměly smluvní vztahy. Cestu k normálním diplomatickým vztahům mezi EU a RVHP otevřela společná deklarace o vzájemném uznání z června 1988. Pád komunistických režimů v roce 1989 vytvořil zcela nové podmínky. Nejprve vznikla celá série bilaterálních dohod o spolupráci, tzv. dohody „první generace“. Od roku 1991 se začaly podepisovat rozsáhlejší dohody mezi Evropskou unií a bývalými komunistickými státy, tzv. „Asociační dohody“ nebo „Evropské dohody“. Česká republika podepsala takovou dohodu v Bruselu **4. října 1993**. Začala platit 1. února 1995.

Významným datem se pro Českou republiku stal **30. březen 1997**, kdy byla spolu s dalšími pěti kandidáty vybrána, aby zahájila jednání o vstupu do Evropské unie.

Dalším důležitým mezníkem na cestě České republiky do Evropské unie byla vrcholná schůze EU ve francouzském přímořském městě Nice, která se konala **7. - 11. prosince 2000**. Jednání byla zdoluhavá a složitá a summit byl dosud nejdelší v dějinách Evropské unie, ale nakonec se delegáti dohodli na balíku vnitřních reforem umožňujících unii přípravu na přijetí až dvanácti nových členů. Byl vypracován systém, podle kterého by v budoucnu každá členská země nominovala jednoho člena Evropské komise, hlavního výkonného orgánu EU, a pět největších členských států by se od roku 2005 vzdalo svého druhého mandátu v exekutivě. Většina pozorovatelů se shoduje, že změna bude znamenat oslabení vlivu komise. Představitelé členských zemí se záro-

veň dohodli na tom, kolik hlasů dostanou současné a budoucí členské státy v hlavním legislativním orgánu EU, v Radě ministrů: Francie, Německo, Británie a Itálie: 29; Španělsko a Polsko: 27 (původně bylo pro Polsko navrženo méně hlasů, přestože má podobný počet obyvatel jako Španělsko, ale Německo lobovalo za to, aby Polsko získalo paritu); Rumunsko: 15; Nizozemsko: 13; Řecko, Česká republika, Belgie, Maďarsko a Portugalsko: 12; Švédsko, Bulharsko a Rakousko: 10; Slovensko, Dánsko, Finsko, Irsko a Litva: 7; Lotyšsko, Slovinsko, Estonsko, Kypr a Lucembursko: 4; Malta: 3. Nové rozdělení hlasů posiluje vliv největších členských zemí, které se obávaly, že by ztratily část svého vlivu a že by mohly být opakovaně přehlasovány společnou silou menších členů v rozšířené Evropě. Summit zároveň narysoval některé změny v procesu rozhodování v EU, aby širší unie mohla vůbec fungovat. V některých oblastech se členské státy rozhodly obětovat právo veta. Dále se bude v budoucnu často rozhodovat na základě složitější metody tzv. „kvalifikovaného většinového hlasování“, aby jednotlivé státy nemohly stále blokovat proces rozhodování.

Důsledkem těchto reforem je oslabení menších členských států, což nemusí být dobrou zprávou pro Českou republiku, ale celkově česká politická scéna smlouvu z Nice uvítala. Jak řekl hlavní vyjednatel České republiky v EU Pavel Telička: „Myslím si, že nejdůležitější prvek na cestě do EU máme vyjasněný a že EU již nemůže přijít s žádnou novou podmínkou nebo s žádným novým problémem, který bychom museli řešit.“

Snad nejlepší zprávou pro Českou republiku z Nice bylo prohlášení představitelů EU na konci summitu, že první noví členové budou přijati v roce 2004, ještě před příštími evropskými volbami.

Na summitu EU v Laekenu u Bruselu **14.-15. prosince 2001** se dostala Česká republika o krok blíže ke svému členství v unii. Summit byl sice poznamenán otevřenými hádkami mezi členskými státy, přesto skončil úspěchem. Česká republika se objevila na seznamu deseti kandidátských zemí, o kterých EU usoudila, že budou do roku 2004 zralé pro plné členství. Laekenská dohoda zároveň nabídla čtrnácti kandidátským státům křeslo (nikoliv však hlasovací právo) v novém Konventu, který vznikl, aby navrhl a připravil změny v základních smlouvách EU v rámci příprav na rozšíření.

Pátek **13. prosince 2002** byl pro Českou republiku a dalších devět kandidátských zemí šťastným dnem. Na historické vrcholné schůzi v Kodani, která překvapila svým hladkým průběhem, byla překonána poslední velká překážka na cestě do unie. Všichni členové EU se dohodli na finančních podmínkách rozšíření. Značně květnatým jazykem to popsal předseda dánské vlády Anders Fogh Rasmussen: „Dnes začala nová kapitola. Evropa rozpíná svá křídla ve svobodě, prosperitě a míru.“ Na summitu si vybojovala Česká republika mnohem lepší podmínky, než původně čekala, například v oblasti přímých plateb od unie a v citlivé otázce zemědělských dotací. V pátek 13. a v sobotu 14. června 2003 se konalo referendum o členství České republiky v EU. Češi hlasovali pro vstup do EU. Přestože téměř 80 procent hlasů bylo pro členství, účast byla pouze 55 procent. Ve všech kandidátských zemích, kde se referendum konalo, skončilo pozitivním výsledkem. JiKo (zdroj internet)

Názory, komentáře

Stačí nám do „Evropy“ jen občanka?

Otevřely se nám dveře přímo do Evropy. Co mít ale s sebou, abychom těmi dveřmi prošli? Jaké doklady z nás udělají Evropany? Co když na hranicích nepoznají, že už jsme jedna rodina a pošlou nás pěkně

kvapem zpátky, odkud jsme přišli?

Hned na začátku je důležité upozornit, že od 1. května 2004 se toho pro běžné turisty cestující po unii až tak moc nezmění. Ač už budeme „jedna rodina“

a teoreticky by měla vypadat cesta do Paříže či Madridu stejně jako do Olomouce, je dobré si alespoň z počátku přibalit do kufříku i cestovní pas. Evropští policisté se totiž zatím nenaučili, kdo že je „jejich“ a kdo ne.

Jsme **řádnými členy** Evropské unie, ale ještě několik let u nás nebude platit **Schengenská smlouva**, která ruší hranice. Stále se tedy budeme muset při vstupu do některých zemí Evropské unie legitimovat.

Občanský průkaz

Oficiálně je dnes hlavním dokladem při cestování po celé Evropské unii občanský průkaz. Podle odborníků to sice bude několik měsíců trvat, ale až si policisté na hraničních přechodech všech pětadvaceti zemí Evropské unie na nové členy zvyknou, budeme moci cestovat jen s občanským průkazem a **pas nechat doma**. Je nutné zdůraznit, že takové privilegium budou mít pouze držitelé občanského průkazu ve formátu identifikační karty, nikoliv staré „knížky“. Kartové identifikační průkazy jsou vydávány od roku 1993.

Pozor si musíte dát v případě, pokud máte **ustřížený roh** občanského průkazu. České úřady roh ustříhávaly při změně bydliště nebo po sňatku a občanský průkaz byl i bez jednoho rohu dále platný. V unii však mohou policisté takový průkaz považovat za znehodnocený. Pokud tedy máte třírohý občanský průkaz, použijte při cestování raději pas.

Cestovní pas je lepší využívat i při společné cestě **rodiců s dětmi**. V občanském průkazu je totiž místo data narození a pohlaví zapsáno rodné číslo dítěte. Rodné číslo je však vnitrostátní kód a v zahraničí nemusí být srozumitelný. Tím, že si místo občanky vezmete na cestu pas, ve kterém máte děti zapsané, si ušetříte případné komplikace na hranicích.

Nové doklady, ve kterých budou všechny údaje přeloženy i do francouzštiny a angličtiny, se začnou vydávat v lednu 2005. Budou to však stále české občanské průkazy, neboť o zavedení jednotné evropské občanky se zatím v unii neuvažuje.

Cestovní pas

Co je evropštější - burgundská červená nebo zelená? Vlastně je to stejně jedno. Pokud nechcete při cestování využívat občanský průkaz, pak je v rámci Evropské unie možné nadále používat **současné pasy** v deskách obou barev, pokud jim neskončila doba platnosti.

U starších pasů, které mají ještě lepenou fotografii překrytou samolepicí fólií, je ale dobré před každou cestou zkontrolovat, zda není fólie v okolí fotografie popraskaná. Vůči poničeným dokladům jsou totiž evropští policisté velmi ostražití.

Pokud se už nemůžete dočkat, až budete na hranicích mávat pasem Evropské unie, musíte si ještě pár měsíců počkat. **Nové pasy**, ze kterých bude zřejmá příslušnost k unii, se začnou vydávat až na počátku roku 2005.

Jsme ale na členství v unii vůbec dobře připraveni? Většina obyvatel České republiky si myslí, že nikoliv. Vyplývá to z nejnovějšího průzkumu agentury STEM, který proběhl v březnu. Přes dvě třetiny (69 %) Čechů se nedomnívá, že jsme na vstup do EU dobře připraveni.

Intenzita tohoto přesvědčení však není příliš vysoká. Jen pětina dotázaných se přiklání k odpovědi, že určitě nejsme dobře

připraveni. Polovina si myslí, že jsme spíše nepřipraveni. Na druhou stranu si přibližně polovina Čechů (52 %) myslí, že vstup České republiky bude pro Evropskou unii přínosem.

Z dlouhodobého hlediska míra přesvědčení, že jsou Češi na vstup do EU dobře připraveni, klesá. V březnu se dokonce tato míra přesvědčení přiblížila nejnižším hodnotám z roku 1999. Tehdy bylo o připravenos-

Cestovní pas pro zvířata

Pro české občany se vstupem do unie formalit ubude, ale jejich zvířecí miláčci budou při přechodu hranic potřebovat **speciální pas**. Potřebné dokumenty budou vyžadovány **od 3. července 2004** u zvířat, která jsou více ohrožena nákazou vztekliny - tedy u psů, koček a malých šelem.

V pase pro domácí zvířata musí být potvrzeno především **platné očkování** proti vzteklině, adresa majitele a číslo zvířete, které má být v **mikročipu** nebo čitelně **vytetované na těle**. Tyto pasy vydávané veterináři budou uznávány nejen ve všech státech unie, ale i v Norsku, Lichtenštejnsku a na Islandu.

Speciální podmínky si stanovily Velká Británie, Irsko a Švédsko. Tyto země budou v přechodném pětiletém období vyžadovat vyšetření protilátek na vzteklinu, které prokáže, zda bylo očkování úspěšné. V pase požadují i záznam o odčervení zvířete a aplikaci látek odpuzujících klíšťata. Nebudou uznávat očíslování tetováním, ale pouze mikročipem. Přísnější pravidla budou platit i při cestování z Česka mimo Evropskou unii.

Řidičský průkaz

Po 1. květnu platí pro české řidiče při zahraničních cestách do Evropské unie i nadále **stávající platné řidičské průkazy**. Ministerstvo vnitra připravuje zcela nový typ průkazu, který bude mít formát kreditní karty, ovšem řidiči mají na povinnou výměnu průkazu dost času.

Termíny povinné výměny řidičských průkazů

Řidičský průkaz vydáván od - do: **Návrh povinné výměny do:**

1. 7. 1964 - 31. 12. 1986	31. 12. 2007
1. 1. 1987 - 31. 12. 1991	31. 12. 2007
1. 1. 1992 - 31. 12. 1993	31. 12. 2007
1. 1. 1994 - 31. 12. 1996	31. 12. 2010
1. 1. 1997 - 31. 12. 2000	31. 12. 2010
1. 1. 2001 - 30. 4. 2004	31. 12. 2013

Tyto termíny jsou součástí novely zákona, kterou projednává Poslanecká sněmovna.

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky

Nový růžovo-modrý řidičský průkaz bude kromě velkého nápisu „Řidičský průkaz Česká republika“ označen i výrazným logem Evropské unie. Vydáván už nebude doživotně, ale na deset let, kvůli **omezené životnosti** plastové karty. *JiKo (zdroj internet)*

Co říká statistika?

Jsme ale na členství v unii vůbec dobře připraveni? Většina obyvatel České republiky si myslí, že nikoliv. Vyplývá to z nejnovějšího průzkumu agentury STEM, který proběhl v březnu. Přes dvě třetiny (69 %) Čechů se nedomnívá, že jsme na vstup do EU dobře připraveni.

Intenzita tohoto přesvědčení však není příliš vysoká. Jen pětina dotázaných se přiklání k odpovědi, že určitě nejsme dobře připraveni. Polovina si myslí, že jsme spíše nepřipraveni. Na druhou stranu si přibližně polovina Čechů (52 %) myslí, že vstup České republiky bude pro Evropskou unii přínosem.

ti země přesvědčeno 29 % dotázaných.

Nejvíce skeptičtí ohledně připravenosti země jsou lidé vyučení, důchodci, lidé radící se do nižší společenské vrstvy a také ze špatně zajištěných domácností. Naopak lidé, kteří se zařazují do vyšší střední třídy, solidně zajištění a studenti o připravenosti ČR pochybují méně často.

Negativní postoje jsou bližší lidem, kteří v politickém spektru

směřují spíše nalevo od středu, pozitivní je naopak postoj pravice orientovaných občanů. Především stoupenci KSČM jsou významně kritičtější k naší připravenosti ke vstupu do EU (13 %). Na druhou stranu zastánci KDU-ČSL, ČSSD i ODS vidí připravenost ČR v pozitivnějším světle, přitom nejpříznivější hodnocení přichází od stoupců KDU-ČSL (48 %).

JiKo (zdroj internet)

Informace o základních zásadách hlasování ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky

konaných v pátek dne 11. června 2004 od 14.00 do 22.00 hodin
a v sobotu dne 12. června 2004 od 8.00 do 14.00 hodin

Podmínky hlasování občanů jiných členských států EU ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky

Občan jiného členského státu EU má právo volit ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky, jestliže nejpozději druhý den voleb dosáhl věku 18 let a je nejpozději od 27. dubna 2004 veden v evidenci obyvatel (má na území České republiky povolení k pobytu) a je zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu.

Občan jiného členského státu EU může u obecního úřadu, v jehož správním obvodu je veden v evidenci obyvatel, požádat nejpozději do **2. května 2004 do 16.00 hodin** o zápis do tohoto seznamu. Žádost je možno podat osobně i písemně. K žádosti musí být přiložena kopie průkazu o povolení k pobytu a čestné prohlášení, ve kterém žadatel uvádí svoji státní příslušnost, místo pobytu, adresu volebního obvodu, kde byl doposud veden ve volební evidenci, a to, že bude

hlasovat pouze na území České republiky.

Hlasování ve volební místnosti

Volič k tomu, aby mohl hlasovat, prokáže po příchodu do volební místnosti svou totožnost, státní občanství a skutečnost, že má na území České republiky povolení k pobytu. Voliče, který není zapsán ve výpisu ze seznamu voličů, nelze již do tohoto seznamu ve dny voleb dopsat a umožnit mu tak hlasování. To neplatí, pokud volič hlasuje na voličský průkaz.

Po záznamu ve výpisu ze seznamu voličů obdrží volič od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku. Na žádost voliče mu okrsková volební komise vydá hlasovací lístky.

Volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.

Po obdržení úřední obálky, případně hlasovacích lístků, se musí volič odebrat do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků, kde nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, a to ani člen okrskové volební komise. V tomto prostoru vlo-

ží volič do úřední obálky 1 hlasovací lístek. Na hlasovacím lístku může přitom zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u 2 kandidátů uvedených na témž hlasovacím lístku vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost. Jiné úpravy na hlasovacím lístku se neprovádí.

Volič hlasuje tak, že vloží úřední obálku s hlasovacím lístkem před okrskovou volební komisi do volební schránky. S voličem, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič a hlasovací lístek za něho v souladu s jeho pokyny upravit, vložit do úřední obálky a vhodit do volební schránky.

Hlasování na voličský průkaz

Pokud volič nebude moci nebo nehodlá volit ve svém volebním okrsku, kde je zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, může nejpozději od 27. května 2004 požádat obecní úřad o vydání

voličského průkazu, který ho opravňuje hlasovat v kterémkoli volebním okrsku na území České republiky. Volič, který se dostaví do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen po prokázání shora uvedených skutečností tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi, která jej přiloží k výpisu ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu a voliče do tohoto výpisu dopíše. Zároveň mu vydá hlasovací lístky a úřední obálku.

Hlasování mimo volební místnost do přenosné volební schránky

Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a ve dnech voleb okrskovou komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyše k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky.

Další informace k volbám do Evropského parlamentu jsou zveřejněny na internetových stránkách Ministerstva vnitra www.mvcr.cz a zároveň se lze obrátit na obecní, městský nebo krajský úřad.

Odbor vnitřních věcí MěÚ

Další evropské organizace

Hospodářsky i politicky je Česká republika v současné době silně orientována směrem na západ, ale Praha se zároveň snaží kultivovat vztahy s dalšími středoevropskými státy, které mají podobný cíl, totiž dosáhnout ekonomických úspěchů západní Evropy. Visegrádská skupina vznikla v roce 1991 a nazývá se podle maďarského města, v němž se sešly hlavy tří států. Dnes - po rozdělení Československa - má skupina čtyři členy: Českou republiku, Slovensko, Polsko a Maďarsko. Spolupráce v rámci skupiny téměř zanikla po roce 1994, hlavně kvůli pasivitě českého premiéra Václava Klause vůči politické spolupráci, ale byla obnovena v květnu 1999, když se hlavy všech čtyř států setkaly v Bratislavě. Úspěchy Visegrádu jsou převážně symbolického rázu.

Dne 21. prosince 1992 podepsali členové Visegrádské skupiny Středoevropskou dohodu o volném obchodu (CEFTA), později

se připojily i Slovinsko (1996), Rumunsko (1997) a Bulharsko (1997). Dnes tvoří členové CEFTA společný trh s téměř 90 miliony lidí.

Dalším regionálním seskupením, ve kterém figuruje i Česká republika, je Středoevropská iniciativa (SEI), která vznikla v roce 1989 při setkání předsedů vlád Rakouska, Maďarska, Itálie a Jugoslávie v Budapešti. Dnes má iniciativa šestnáct členů a funguje na neformální bázi.

Organizací, která hájí lidská práva a demokracii po celém evropském kontinentu, je Rada Evropy se sídlem ve Štrasburku. Vznikla jako jedna z mnoha evropských organizací po roce 1945 s cílem, aby se již nikdy neopakovala tragédie světové války. Vznik Rady Evropy v roce 1949 byl urychlen vzrůstajícím napětím mezi východní a západní Evropou, které vyvrcholilo tzv. „berlínským leteckým mostem“ v roce

1948. Po pádu berlínské zdi v roce 1989 otevřela Rada Evropy dveře novým demokraciím střední a východní Evropy. Československo se stalo jejím členem v roce 1991.

V roce 1973 se Československo spolu s ostatními evropskými zeměmi (kromě Albánie a Andorry) připojilo do takzvaného „Helsinského procesu“. Československo podepsalo Závěrečný akt Helsinské konference z roku 1975, na základě kterého měla být základní lidská práva chráněna po celém kontinentu (o rok později vznikla Charta 77, apel československých disidentů na československou vládu, aby tyto závazky respektovala). Dnes je Česká republika jedním z 55 členů organizace, která je „potomkem“ Helsinské konference, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). OBSE sídlí ve Vídni a má kancelář v Praze. JiKo

(zdroj internet)

Zajímavost

Pálení čarodějnic o filipojakubské noci patří dosud k velmi oblíbeným zvykům

Filipojakubská nebo také Valpuržina noc z 30. dubna na 1. května je jednou z tajemných nocí, během nichž prý mají temné síly větší moc než jindy. O půlnoci před sv. Filipem a Jakubem, kdy mohly zlé síly škodit lidem, se daly také podle starobylých legend nalézt četné poklady, které této noci opouštěly podzemí.

Ten, kdo se vydal poklad hledat, musel se vyzbrojit květem z kapradí, svícenou křídou, hostií a dalšími ochrannými předměty. Lidé věřili, že v povětří poletuje spousta čarodějnic, které se slétají na čarodějnickou oslavu - sabat. Proto se této noci říká „noc čarodějnic“.

Čarodějnice se před sabatem natíraly kouzelnými mastmi, které jim umožnily létat na košťatech. Při rejce byla volena královna sabatu, která potom vládla hostině a tanci podle čarodějnického zvyku - pozpátku! Hostina byla bohatá, měla však (pro člověka) několik nevýhod. Jídlo bylo bez chuti a hlad nezahnal. Nesměl chybět ani kotel plný žab, hadů a podobné havěti.

Na čestném místě byly vystaveny všechny možné jedy. Čarodějnice se tu proměňovaly ve vlky, psy a jiná zvířata a vyprávěly si, jak se jim za dobu, co se neviděly, dařilo pokoušet a trápit lidi.

Víra v nečisté síly, stará jako lidstvo samo, se časem proměnila v pověru, že ďábel může moc na zemi uplatňovat pouze prostřednictvím lidí - čarodějnic a někdy i čarodějů. Zvláště staré ženy bývaly často podezřívány ze spojení s ďáblem a venkované se bránili rozmanitými praktikami před jejich uhranutím. Před vrata domu i chléva se položily narýpané drny a dřívě, než mohla čarodějnice vstoupit dovnitř, musela všechna stébla přepočítat, což jí trvalo až do rána, kdy její moc pomínila. Stavení se kropilo svícenou vodou, před vrata a na dvůr se zapichovaly pruty a pichlavé trní, aby se čarodějnice poranila, na ochranu se zapichovaly i vidle a košťata, pod drn se dávalo vejce. Existovala řada praktik, které měly umožnit čarodějnici vidět, pří-

Foto: archiv Junák Rýmařov

padně potrestat. Lidé věřili, že ji lze zahlédnout v noci na křížovatec nebo opuštěném místě.

Čarodějnice však nebyly jen zlé. Ty dobré uměly zahánět nemoci a napravovat zlomeniny, vyznaly se v tajích přírody, věděly mnoho o působení rostlin, hub, kamenů, kovů, drahokamů, ale i barev a vůní. Jejich poznatky, někdy zdánlivě nesmyslné a bláznivé, přispěly mnohdy k užitečným vědeckým objevům. A tak stará „přírodní magie“ ovlivnila lékařství, chemii, biologii a fyziku.

Ani tyto hodné „čarodějnice“ to ale neměly lehké. Většina z nich se ve středověku stala obětí „honů na čarodějnice“. Tisíce nevinných žen byly odsouzeny a upáleny na hranicích po celé Evropě, ale i v Americe.

Na ochranu před zlými čarodějnicemi se na kopcích páliły ohně. Postupem doby se z ohňů stalo „pálení čarodějnic“ - chlapci zapalovali košťata a vyhazovali je do výšky, prý proto, aby viděli čarodějnice létající na košťatech v povětří.

Největší obavu způsobovala filipojakubská noc, kdy se vesničané chránili především proti čarodějnicím, které očarovávaly a poškozovaly dobytek i úrodu. Hlavním účelem tohoto lidového svátku bylo zahnat strach před neúrodou a ochrana hospodářství a dobytka. „Čarodějnice“ nebyly letošní rok ušetřeny od žhavých plamenů ani v Rýmařově. Tradiční vatra vzplála na prostranství u hospody Na Statku, kde byly za družného veselí omladiny i váženého občanstva v podvečer 30. dubna „nezbedné čarodějnice“ na hranici upáleny. Velký čarodějnický rej se potuloval v ulicích našeho města už v odpoledních hodinách a původ „sličných čarodějek“ na košťatě i bez něj prý pocházel ze skautského střediska Na Stráni.

Veselí, zábava a také něco pro gurmány provázely čarodějnické reje našeho města. Je moudré, že v současné moderní době lidové tradice nezanikají, ale že se lidé snaží o to, aby byly zachovány, a bdí nad tím, aby se i nadále prohlubovaly. JiKo

Foto: Zdeněk Habr

Na Sovinci se pasovaly i čarodějnice z Rýmařova

Třicátý duben je dnem sletu čarodějnic. Početné seskupení čarodějnických dračic bylo možno zahlédnout toho dne i v ulicích Rýmařova, u ohňů u restaurace Na Statku a u skautské chaty Na Stráni - vždyť to vlastně byla děvčata z oddílů skautek a světlušek - příkrášená k nepoznání. Divokým křepčením a povykem vyjadřovaly svou příslušnost k čarodějnickému rodu. Na druhý den pak přeletěly na čaroděj-

nický sněm na hrad Sovinec, aby se mimo jiné zúčastnily soutěže o nejvydařenější čarodějnici a byly slavnostně pasovány do čarodějnického řádu. Všechna práva a povinnosti z členství vyplývající jsou obsažena v čarodějnickém glejtu, který obdržela každá zúčastněná.

„Škod jak nejlíp můžeš. dobré skutky budou po zásluze potrestány“ - tak zní heslo nelehké práce čarodějnic. Loy

Foto: archiv Junák Rýmařov

Na Svátek práce odstranili dobrovolníci i pár černých skládek

„Do Evropy po čisté cestě“, tak se jmenovala užitečná a velmi záslužná akce, kterou inicioval ředitel obecně prospěšné společnosti Sovinecko Petr Schäfer ze Stránského.

Silnice vedoucí od křižovatky před Ondřejovem směrem do Stránského by mohla vyprávět. Například o tom, kdo, co a kolik toho vyhodil do příkopu a lesíku lemujícího tuto komunikaci. Nemluvě o dvou černých skládkách, na nichž se nacházely nejrůznější součásti motorových vozidel, jako nárazníky, čelní sklo a další, hromada PET lahví, skleněných zavařovaček, elek-

trických kabelů a dalšího harampádí. V sobotu prvního května v 10 hodin se sešly dvě desítky dobrovolníků před kostelem ve Stránském, aby se pustily do díla a vyčistily příkopy a přílehlé okolí silnice od odpadků, ve dvou případech dokonce od černých skládek, které tam vytvořili lidé, jimž úcta k přírodě, ohleduplnost a smysl pro čest naprosto nic neříká.

„To, co tady vidíte, je jen zlomek toho, co jsme uklízeli v roce 2000. Odváželi jsme odtud lednice, televizory, pneumatiky, staré hrnce, rezavé bicykly nebo jejich části

a mnoho dalšího nepotřebného harampádí, které lidem překáželo v jejich obydlích či stodolách. Okolí kolem silnice čistíme třetím rokem a podívejte se, jak to tady zase po roce vypadá,“ posteskli si iniciátor dobročinné akce Petr Schäfer.

A opravdu, bylo neustále co sbírat. Tu se povaloval rezavý kanystr, tu zase staré, listím zafoukané igelity nebo plná plechovka s brzdovou kapalinou, ojetá pneumatika, plechovka se zasklou barvou, neuvěřitelné množství skla ani nepočítaje. Předem připravené papírové pytle na sesbírání nepořádek by v žádném případě nestačily. Ochota a dobročinnost některých lidí nezná hranic. A tak jeden žasne, když tu přijede chalupář s autem a přívěsným vozíkem, aby bylo kam smetí dávat, nebo když přijde celá řada mladých lidí, kterým ještě záleží na tom, jak vypadá naše životní prostředí. Přistavený kontejner městských služeb se vrchovatě naplnil, a kdyby čas nepokročil, bylo by stále co sbírat.

Říká se „Bez práce nejsou koláče“, ovšem u stráneckých dobrovolníků to v žádném případě neplatí. Ti si právem zasloužili pohodové odpoledne u ohně a za odměnu jim navíc k občerstvení zahrála folková kapela Keltgrass Band, jejíž členové se také vydali *Po čisté cestě do Evropy.*

JiKo

Třešničky se začervenaly na kluzišti

Na sobotní dopoledne 1. května připravila místní organizace Komunistické strany Čech a Moravy v Rýmařově tradiční oslavu Svátku práce. Pozvání přijal také senátor Rostislav Harazin (KSČM) a Pavel Bačgoň, předseda okresního výboru KSČM v Bruntále.

Pro návštěvníky byla připravena tombola, děti se vydováděly v nafukovacím skákacím hradu, projely se na koních a vyhrávaly ceny na kole štěstí. K dobré náladě zahrála dechová kapela Miroslava Šnobla ze Střediska volného času. Dobré občerstvení a chlazený zlatavý mok zajistila restaurace Na Kluzišti. Akce ne-

byla narušena žádnými protestními demonstracemi.

Podle organizátorů se této tradiční komunistické oslavě ve srovnání s minulými lety zúčastnilo mnohem méně návštěvníků. „Podle mého názoru to bylo způsobeno tím, že firma Horymas, která zajišťovala stánkový prodej uzenářských produktů, na které se lidé každoročně těšili, ukončila svou činnost. Donutily ji k tomu přísné hygienické podmínky ze strany Evropské unie,“ vyjádřil se k malé návštěvnosti zastupitel města Ladislav Žilka (KSČM).

Na čerstvé zážitky a dojmy ze vstupu České republiky do

Evropské unie a z probíhajících ptali senátora Rostislava Harazina. oslav Svátku práce jsme se ze-

Rozhovor

Pane senátore, jaký je váš názor na vstup České republiky do Evropské unie?

V současnosti je to skutečnost a tu již nezměníme. Otevřená však zůstává otázka, co nám členství přinese, a hlavně, zda jsme se tam dostali jako rovnocenný partner zemí unie anebo, jak se říká, jako vazalové. Čas ukáže, jestli mají pravdu ti, kdo vyjednávali podmínky členství v EU, anebo to dopadne tak, že občan České republiky na tom bude ve své podstatě opravdu hůř. To je jediný problém. Faktem však zůstává, že jsme již členy a musíme udě-

lat všechno proto, abychom podmínky dál jednali a řešili. Protože bojkotovat a dělat všechno proti, to není řešení. Vždycky je to otázka hledání kompromisů.

Domníváte se, že bychom mohli ztratit svou vlastní identitu, jak tvrdí euroskeptikové?

To je otázka druhá, o které jsem ani nechtěl hovořit. Mám z toho velké obavy. Hovoří se totiž o nové ústavě nebo o novém prezidentu. Obávám se, aby se totiž z našich prezidentů nakonec nestali guvernérové, jako je tomu v Americe. Toho se bojím nejvíce. Věřím však, že zdravý rozum zvítězí. Bude to otázka celého systému Evropského parlamentu. Pokud bude hlavní hybnou pákou a rozhodne o tom stylem *o nás bez nás*, tak to bude velmi špatné.

Přišel jste podpořit svou návštěvou místní organizaci KSČM, která organizuje každoročně oslavu Svátku práce. Kdo vás pozval a jak zdejší mítink hodnotíte?

Jsem tady již potřetí v rámci svého volebního období. Je to velmi těžké načasovat, protože oslavy 1. máje probíhají v celém okrese. Odjedu jedu do Krnova, z Krnova se vracím do Bruntálu, z Bruntálu do Vrby a měl bych to zakončit v Městě Albrechticích. Chci se objevit všude a dá se říci, že to není jenom tento rok, ale tímto způsobem probíhala organizace i v minulých letech. Někdy se to daří ovšem jen stěží. Na letošní oslavy mě pozvala tak jako v minulých letech místní organizace.

Děkuji vám za rozhovor.

JiKo

Školství

Den plný oslav

Úderem 15. hodiny začala ve čtvrtek 29. dubna 2004 na rýmařovském náměstí akce s názvem „Rýmařovsko v předvečer vstupu do Evropské unie“. Jako každé město, i Rýmařov slavil vstup naší země do EU. Počasí nám vcelku přálo, program byl pestrý a všude vládla příjemná atmosféra a dobrá nálada. Touto cestou bychom chtěli poděkovat všem spoluorganizátorům, sponzorům, účinkujícím a jejich vedoucím. Náš velký „DÍK“ patří předsedovi Městského evropského informačního střediska panu Ladislavu Velebnému,

Městskému úřadu Rýmařov - jmenovitě paní Jaroslavě Růžičkové, panu Zdeňku Kudlákovu, paní Irmě Krejčí, slečně Soni Pavlovcové, paní Haně Bučkové, dále potom panu Ivanu Sigmundovi za ozvučení celé akce, paní Janě Egidové a ředitelce Ing. Soně Kovářkové z SOU a OU Rýmařov, paní Marcelle Pavlové ze SVC, paní Lýdii Švédíkové ze studia Sport a zdraví, paní Jindřiš Bičíkové z TJ Jiskra Sport pro všechny, ředitelkám mateřských škol - paní Evženu Resnerové, paní Boženě Jarošové, paní Vlastě Vicenové, paní Ivě Valové, panu

Petru Laštuvkovi za The Hero, panu Petru Schäferovi za Keltgrass Band, panu Liboru Havelkovi za William Czech, panu Ladislavu Šínovi za vystoupení s bičem, Policii ČR - panu mj. Milanu Ondrašíkovi, Městské policii Rýmařov a těm, kteří sponzorovali tuto akci - Auto Color design Rýmařov, prodejna potravin CAVA, paní Eva Štěpaníková, Silva Servis, pan Ferdinand Šopík, pan Eduard Icha - a řadě dalších, kteří se podíleli na přípravě a organizaci celého odpoledne a podvečera.

Hana Čoupková, vedoucí MEIS

SSOŠ Prima ukončila přijímací řízení pro školní rok 2004/2005

Celkem 60 žáků 9. tříd nastoupí 1. září 2004 do prvních tříd SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov. Protože se jedná studium odborných předmětů, u kterých se předpokládá zájem, zrušila škola již před třemi lety klasické přijímací zkoušky, při nichž se postupuje podle některé šablony, ať je již zpracována kýmkoliv. Při přijímacím řízení se zaměřujeme hlavně na osobní pohovory s uchazeči a písemné projevy na odlišné téma. Tímto způsobem získáváme přehled o zájmech a znalostech žáků nezávisle na úspěších studia 9. třídy nebo nějakých textech. Žáci z tolika základních škol, kteří přijedou na Primu studovat, mají velice rozdílné znalosti ze všech vyučova-

cích předmětů a je na učitelích školy, aby během studia tyto rozdíly odstranili. Učitelé na Primě mají tedy daleko těžší pozici než učitelé škol, kteří se mohou věnovat jen vybraným žákům.

V novém školním roce 2004/2005 nastoupí žáci 9. tříd ze všech moravských krajů a celkem ze 41 měst a obcí. Kromě žáků z bývalého okresu Bruntál, kteří jsou nejen z Rýmařova, ale i z Bruntálu, Krnova, Vrtna p. Pradědem, Mor. Berouna, také ze vzdálenějších míst, jako např. z Osoblahy. Dále budou na Primě studovat chlapci a děvčata z Ostravy, Opavy, Zábřehu, Jeseníku, Přerova, Prostějova, Frenštátu, Rokytnice, Šternberku, Petřvaldu a dalších míst

a také žákyně z Kozlovic u Zlína. Všichni tito budoucí absolventi Primy si během čtyř let studia najdou v našem městě kamarády a přátele a budou naše město propagovat nejen ve svých domovech, ale i v zahraničí, kam se mnozí z nich po studiu dostanou. SSOŠ Prima, s. r. o., se stává školou známou po celé Moravě a zvláště studium oboru cestovního ruchu je zde vyhledávané a jeho absolventi mají možnost širokého uplatnění jak v cestovním ruchu, tak i v hotelnictví nebo průvodcovské činnosti. Také o nové absolventy druhého oboru veřejnoprávní činnost by měly mít zájem státní a veřejné instituce, v nichž během studia vykonávají praxi.

Prima nemá potíže při získávání nových žáků do prvních ročníků a během školního roku stále častěji přicházejí i studenti z jiných škol. Větší počet studentů však nelze přijmout z kapacitních důvodů, neboť škola buduje především odborné učebny. Největším problémem je v současné době ubytování všech studentů. Domovy mládeže na Sokolovské a Bartákově ulici již nestačí a 26 studentů využívá možností ubytování v soukromí. Také pro příští školní rok hledá škola další možnosti ubytování a všichni občané, kteří mohou tuto službu nabídnout, se mohou již dnes přihlásit na ředitelství školy nebo u vedení Domova mládeže na Sokolovské ulici.

Ředitelství školy

Gotika se tě dotýká

Člověk se občas neubrání nepůvodnosti, zvláště dnes, v epoše bující postmoderny, která se přímo vyžívá v odkazech, přejímáních, paralelách a analogiích. A tak snad odpustí pořadatelé opavského kulturního festivalu Další břehy, jehož letošní ročník nesl název *Antika se tě dotýká*, že si vypůjčují jejich titul pro článek k akci, která se konala v Rýmařově. Ostatně podobnost tu není čistě náhodná. Učitelé a jejich žáci z rýmařovské základní umělecké školy uspořádali v úterý 27. dubna rovněž takový malý festival - nikoliv ovšem antické, ale gotické kultury. Milovníci historie, umění a dobrodružství tak měli možnost absolvovat neopakovatelnou cestu v čase a přenést se, alespoň na chvíli, do 14. století. Pro ty, kteří tápavě loví ve svých školních vědomostech, gotický sloh nejprve krátce přiblížíme.

„Tento způsob vynalezli Gótové, neboť potom, co zničili starodávné stavby a ve válkách usmrtili architekty, zbyli jen ti, kteří stavěli v tomto stylu. Zalomili obilouky svých staveb a zaplavili celou Itálii tímto znesvářovaním staveb tak, aby žádná z nich neměla svůj styl. Kež Bůh ochrání všechny své země před takovými nápady a takovým stavebním stylem!“ píše italský renesanční umělec a životopisec Giorgio Vasari o gotické architektuře. Nedivme se jeho odsudku, avšak neberme jej ani příliš vážně. Slovo gotika je sice opravdu odvozeno od jména kmene Gótů a v renesančním pojetí znamenalo totéž co barbarské, strnulé, necivilizované a neoriginální, zkratka protichůdné obrozen-

mu, krásnému a dokonalému umění renesančnímu (!), nicméně dnes se již tendencí dobového výkladu neřídíme. Ba právě naopak - monumentální katedrály, vrcholné ztělesnění gotického ideálu, nás stále naplňují respektem nejen vůči precizní umělecké práci architektů, sochařů a malířů, ale i k technické vyspělosti středověkých stavitelů, kteří dokázali vyhnat těžkou masu kamení a zdíva do neuvěřitelných výšin, doslova až k nebesům.

Gotika vyrůstá na základech slohu románského, jehož vládu plně přejímá ve druhé půli 12. století, a až do 15. století plní roli univerzálního evropského slohu, posléze vystřídána renesancí. Je spojena se scholastickou filosofií a ve velké míře slouží du-

chovnímu životu. Do všech koutů Evropy se gotický sloh rozšířil zásluhou mnišských řádů, které jej pěstovaly ve svých klášterech a přenášely na feudální vrstvy. Jeho výrazem byla nejen díla architektonická (u nás např. Svatovítských chrámů na Pražském hradě, katedrála sv. Barbory v Kutné Hoře, Karlštejn, Zvíkov, Karlův most nebo Staroměstská mostecká věž), sochařská (madony, piety, sochy svatých a prvky doplňující architekturu) a malířská (deskové malby, fresky, vitráže, iluminace rukopisů), ale rovněž hudební a literární. Gotické umění kvetlo ve všech oblastech a s tím, jak se zvějšovalo spektrem jeho nositelů, od duchovních, přes církevní a světské feudály, univerzitní studenty (pražská univerzita založena 1348) až po měšťany, do něj pronikaly vedle náboženské tematiky

i světské prvky. Ideál rytíře doprovázely v literatuře i hudbě milostné náměty, prostoupené dosud středověkým mysticismem, studentstvo vytvořilo rozmanité žánry žákovské lyriky. V architektuře vznikaly nejen církevní stavby a šlechtická sídla, ale i měšťanské a hrázdné lidové domy.

Gotické období v našem prostředí započalo za Přemyslův, vyvrcholilo ve 14. století, především za vlády Karla IV. (není bez zajímavosti, že sám panovník byl literárně činný a stýkal se mimo jiné s Francescem Petrarcou), a doznávalo během 15. století. V Karlově době vznikly nejslavnější stavby, na dvoře působili význační umělci (v duchu středověkého autorství z velké části anonymní) a vytvořili díla, která nás dodnes naplňují hrdým obdivem. Právě vrcholná gotika nejsilněji inspirovala Martinu

Kohoutkovou, učitelku výtvarného oboru na ZUŠ Rýmařov, která společně se svými žáky připravila unikátní přehlídku gotické kultury, jež měla představit nejen typické rysy slohu, ale celý životní styl středověkého člověka. Ve svém celoročním projektu zpracovali výtvarníci období lucemburské, ale zčásti i předchozí přemyslovské a pozdní gotiku vladislavskou. Výsledkem jejich úsilí byla rozsáhlá výstava dvoj- i trojrozměrných prací, která tvořila základ malého festivalu gotického umění.

Návštěvník vstupoval do výstavní místnosti „bránou času“, která jej uvedla do dávné minulosti. Další cesta vedla chodbou plnou barevných vitráží (vytvořených voskovou batikou), končící řadou plastických fiál a ústíci do rozsáhlé galerie. Uholové kresby architektonických prvků, portréty světců (jmenovců mladých

autorů), expozice „starobylych“ mincí, inspirovaná historií pražského groše, repliky obrazů středověkých mincířů z gotické katedrály sv. Barbory v Kutné Hoře, výstava groteskních chrličů a děsivých nestvůr pokrývaly stěny sálu podél celého jeho obvodu, takže návštěvník byl obklopen gotickou výzdobou ze všech stran. Tu a tam se navíc mihly půvabné dámy se závoji, středověcí rytíři či mniši v kutnách.

Stejně jako zrak, také sluch měl být pro dovršení iluze nasycen. Celý program byl propojen krátkými slovními vstupy, hudebními čísly a scénickými vystoupeními. V režii sbormistryně Jany Sedláčkové zaznělo několik staročeských i latinských písní ze 13. a 14. století, skladeb pro flétny, gemshorny (kamzičí rohy) a kytaru (suplující loutnu), Silvie Jablončíková nastudovala se svými žáky staročeskou *Legendu*

o sv. Jiří, divák měl možnost navštívit také středověkou mincovnu, poznat práci krejčích a ševců. Vrcholem celého programu byla módní přehlídka, na níž bylo možno obdivovatí spanilé křivky dam ve splývavých šatech, s jednorohými, ba i dvourohými henniny na hlavách, panoše a rytíře v dlouhých botách se zobci či v klobouku á la Arnolfini.

Rýmařovský festival gotické kultury přitáhl pozornost mnoha návštěvníků (6. května se konal rovněž v Břidličně) a skrze moderní masmédiá se jeho proslulost rozšířila po krajinách českých, moravských i slezských. Letošní ročník nás zavedl k samým základům naší kultury a dal nám příležitost poznat ji z bezprostřední blízkosti. Podle slov autorky projektu Marty Kohoutkové není vyloučeno, že příští rok poputujeme do historie znovu - tentokrát do renesance. ZN

Co nového ve školství?

Klesající tendence v demografickém vývoji se opět potvrdila u zápisu dětí do prvních tříd v Rýmařově. Základní škola na ulici 1. máje zapsala do 1. třídy 26 dětí, z toho 16 děvčat. Základní škola na Jelínkové ulici zapsala 46 dětí, z toho 16 děvčat. Deseti dětem byla odložena docházka na příští školní rok.

Stále se snižující počty narozených dětí a způsob financování školství komplikují provozování základních škol především v menších obcích. Současné právní předpisy podmiňují existenci „podlimitní“ školy pouze za spoluúčasti financování mzdových nákladů ze strany obce. Přitom limit základní

školy 1. stupně při všech třídách 1. - 5. ročníku je minimálně 15 žáků na jednu třídu. U malotřídek, kde jsou například sloučeny třídy 1. a 3. ročníku a 2. a 4. ročníku, je stanoven minimální počet žáků ve třídě třináct. Pokud počet dětí poklesne pod tuto stanovenou hranici, neudělí ministerstvo školství škole výjimku a žáci jsou nuceni dojíždět do přilehlé obce nebo města. Tento osud bohužel potkal i základní školu ve Staré Vsi a Horním Městě. Fungovaly zde školy se všemi devíti ročníky. Kvůli neudělení výjimky budou muset žáci 2. stupně dojíždět, ale na tuto situaci se váže i otázka, zda rodiče ra-

ději nepřistoupí k řešení, že budou se staršími sourozenci posílat do nižších ročníků i děti prvního stupně a tím škola na vesnici zanikne úplně. Hrozí ovšem situace, že v případě, že by v budoucnu došlo k nárůstu počtu dětí v těchto obcích, školy už nikdy nebudou obnoveny. Tak se vracíme ke stavu před revolucí, kdy žáci z vesnic dojížděli do měst. A na vesnicích budou stát budovy, mnohdy rekonstruované nemalým nákladem, které nebudou sloužit nejen svému účelu, ale nebudou vhodné ani k jinému, komerčnímu využití. *Ladislava Mendroková, odbor školství MěÚ Rýmařov*

Bude se učit v Horním Městě?

Základní škola v Horním Městě funguje již několik let na základě výjimky z průměrného počtu žáků v souladu se školským zákonem § 6 zákona č. 29/1984 Sb. Od 1. ledna 2004 vstoupil v platnost pokyn ministryně školství, který diskriminačním způsobem omezuje udělování výjimek malým venkovským školám.

Záměrem je postupná likvidace škol, na nichž v důsledku nízkého počtu žáků dochází ke spojování ročníků. Z úplných škol (se všemi devíti ročníky) chce naše vláda postupně udělat dvojtřídky a ty zřejmě pak v budoucnu dalším podobným opatřením definitivně zrušit a dát přednost centralizaci školství, tj. soustředít všechnu výuku do gigantických městských

škol, kde bude ve třídách třicet a více žáků. Když jsem po Sametové revoluci zahájil studia na pedagogické fakultě, tak nám v této euforické době říkali, že trend bude zachovávat i školy venkovské tak, aby děti nemusely dojíždět, a že ideální počet žáků z hlediska individuálního přístupu bude 10 - 20 ve třídě. A když nyní tyto školy máme, tak jsou vládě

trnem v oku. Ono to totiž je finančně náročnější ... Kvalita výuky jde v dnešní době stranou a končí někde v oblasti frází. Rozhoduje čistě finanční hledisko. V takové podobě, jako fungujeme doposud, jsme pro příští školní rok výjimku tedy nedostali (byť byl zřizovatel školy ochoten doplácet na mzdy zaměstnanců stejnou částkou jako loni - cca 450 000 Kč - a pro stát by se tedy zátěž nijak nezvýšila) a v podstatě jsme byli krajem „tlačeni“ do varianty ZŠ pouze s 1. stupněm, a to jen ve dvou, nejvýše třech třídách se spolejnými ročníky. Provozovat tuto školu se dvěma třídami a celkem čtyřiceti žáky by bylo ve stávající prostorné budově neúnosné. Navíc lze předpokládat, že rodiče by již od počátku do této školy děti nedávali a nechali by je zapsat rovnou do škol městských, kde mohou bez přestupu pokračovat celých devět let povinné školní docházky.

Likvidace školy má ovšem větší dopad na celou obec než pouze skutečnost, že děti budou denně dojíždět do města. Dala by se v budoucnu předpokládat postupná degradace hornoměstského regionu. Proto starostka obce, všichni zastupitelé i drtivá většina rodičovské veřejnosti stojí za zachováním školy

v Horním Městě za každou cenu. Je nutné přemýšlet nepříznivou dobu (pro následující roky máme určitý plán pro zatraktivnění obce z hlediska ekoturistiky, který by byl výhodný i pro školu) a organizaci školy přizpůsobit tak, aby mohla fungovat dál a „přežila“. Bylo tedy nutno pokyn k udělování výjimek obejít v souladu se Školským zákonem. Finanční stránka (doplátky obce na přímé náklady na vzdělávání) nejsou zatím problémem. Obec je ochotna doplácet dál. Proto od příštího školního roku upravíme organizaci tak, aby průměrný počet žáků v jedné třídě překročil počet požadovaný Školským zákonem, tj. sedmáct. V tomto případě nebudeme nuceni žádat o výjimku z počtu žáků a diskriminačně postavený pokyn ministryně školství se nás týkat nebude. Žáci všech devíti ročníků budou proto od 1. září v pěti třídách. Dojde i k netradičnímu spojování tříd na 2. stupni školy. S touto možností úředníci ministerstva školství ani nepočítali. Původně chtěli zmiňovaným pokynem právě spojování tříd zamezit (ona to spíš byla ale jenom záminka). Je to ovšem ze zákona možné („co není zakázáno, je povoleno“). Tuto skutečnost máme písemně potvrzenou ředitelem odboru ministerstva školství pro zá-

kladní vzdělávání Mgr. Kronusem (paradoxně úředníci z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ani nebyli schopni otázku na možnost spojení tříd na 2. stupni zodpovědět!!!). Spojené budou pouze dva ročníky. Tuto možnost jsme nabídli na zasedání rodičům (spojit, nebo dva ročníky úplně zrušit, ponechat pouze 6. a 9. třídu a děti ze 7. a 8. tř. nechat předat do Rýmařova) a všichni zúčastnění se vyslovili pro spojení tříd, neboť je to pro jejich děti lepší než dojíždění. V republice již i v letošním školním roce několik takovýchto škol fungovalo, mnohé úspěšně.

Škola tedy bude provozována dál jako plně organizovaná (tedy se všemi devíti ročníky). I když to bude organizačně náročnější, věřím, že tento úkol zvládneme. Mimo jiné jsme se já i starostka obce obrátili na několik poslanců parlamentu se stížností vůči postupu ministerstva školství, připojujeme se k petici proti pokynu k udělování výjimek (k dnešnímu dni se připojilo údajně přes 3 000 obcí) a podporujeme také stížnost podanou k Ústavnímu soudu ČR několika obcemi z okresu Česká Lípa proti zmiňovanému pokynu.

David Náhlík,

ředitel ZŠ Horní Město

Seriál

Pomůže nový zákon snížit nezaměstnanost? (2. část)

Komplexní úprava problematiky osob se zdravotním postižením a jejich postavení na trhu práce.

Úprava vytváří podmínky pro širší zaměstnanost zdravotně postižených osob. Obsahuje povinnosti pro zaměstnavatele - vytváření vhodných pracovních míst, možnost provádění rehabilitace, zaměstnávání určitého procenta handicapovaných osob atd.

Zůstává nadále možností, že zaměstnavatel, který chce vytvořit vhodné pracovní místo, může požádat o příspěvek úřad práce.

Možnost úřadu práce požádat o posouzení zdravotního stavu fyzických osob pro účely zaměstnanosti určené zdravotnické zařízení a povinnost fyzické osoby podrobit se vyšetření zdravotního stavu.

Úřad práce bude mít možnost nechat na vlastní náklady přezkoumat zdravotní stav uchazeče o zaměstnání, který např. žádá o zabezpečení pracovní rehabilitace nebo který uvádí nejrůznější zdravotní důvody bránící mu v nástupu do zprostředkovaného zaměstnání.

Zavedení nových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, které přispějí k zajištění maximálně možné úrovně zaměstna-

nosti a k prohloubení individuálního přístupu k uchazeči o zaměstnání.

Kromě stávajících nástrojů Aktivní politiky zaměstnanosti (rekvalifikace, investiční pobídky, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program) budou zavedeny i nové příspěvky v rámci APZ:

1. Příspěvek na dopravu zaměstnanců

bude moci čerpat zaměstnavatel, jehož zaměstnanci nemají možnost dopravit se veřejnými dopravními prostředky nebo MHD do zaměstnání. Výše příspěvku může pokrýt až 50 % nákladů, které vynaloží zaměstnavatel na zabezpečení dopravy těchto zaměstnanců.

2. Příspěvek na zapracování

může dostat zaměstnavatel, který přijal uchazeče o zaměstnání, je-li úřad práce věnuje zvýšenou péči (absolventi, ženy po rodičovské dovolené, zdravotně postižení, lidé nad 50 let). Příspěvek může zaměstnavatel pobírat po dobu tří měsíců a jeho výše může dosahovat až poloviny minimální mzdy.

3. Překlenovací příspěvek

může dostat člověk, který jako

uchazeč o zaměstnání vyřešil za pomoci úřadu práce svou nezaměstnanost zahájením samostatné výdělečné činnosti. Příspěvek bude vyplácen po dobu tří měsíců a může dosahovat maximálně poloviny životního minima pro jednotlivce (dnes 2 050 Kč).

Úprava postavení občanů států EU na trhu práce v České republice v souladu s požadavky stanovými v právních aktech EU.

Občané jiných členských států EU, kteří budou v České republice pracovat, budou mít stejné postavení jako občané České republiky. To se týká i jejich rodinných příslušníků.

Zapracování ochrany dětí při umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti v souladu s požadavky Směrnice Rady ze dne 22. 6. 1994 č. 94/33/EC o ochraně mladých lidí při práci.

Právní řád České republiky v současné době vůbec neupravuje práci dětí mladších 15 let. Práci mladistvých ve věku od 15 let do 18 let upravuje v případech, kdy je vykonávána v pracovněprávních vztazích podle zákoníku práce. Přitom Směrnice Rady stanoví opatření pro právní úpravy členských států. Např. by měly přijmout opatření k zakázce práce dětí a zajistit podmínky stanovené

Směrnicí pro práci mladistvých. Některá z těchto opatření je nutné nově zpracovat do právního řádu České republiky. Důležité postavení při zabezpečování úkolů v této oblasti by mělo náležet úřadům práce. Z tohoto důvodu je nutné platný stav právních předpisů v oblasti zaměstnanosti doplnit.

Hlavní rozdíl je v tom, že dosud žádná právní úprava neexistovala. Případy, kdy děti pracují, se objevují a tím, že dětská práce bude do 15 let věku zakázána, můžeme mluvit o způsobu ochrany dětí.

Co návrh obsahuje:

- práce dětí do 15 let bude v zákoníku práce zakázána;
- povolena bude pouze činnost umělecká, kulturní, reklamní a sportovní;
- povolení k činnosti bude vydávat příslušný úřad práce;
- povolení se nebude vyžadovat pouze v případě, že se bude jednat o zájmovou činnost dětí ve školách, ústavech sociální péče či školských zařízeních a dítě za vystoupení nedostane žádnou peněžní odměnu. Celá tato právní úprava je ve smyslu evropské směrnice, která umožňuje členským státům zakázat práci dětí a naopak za určitých ochranných podmínek práci dětí povolit. JiKo

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Největší známkou duševní neplodnosti je hromadění fakt.
Honoré de Balzac

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - KVĚTEN 2004

15. 5.	SVC	9.00	Jarní výprava
21. 5.	SVC	8.00	Keramická dílna pro ZvŠ
22. 5.	SVC	9.00	Cyklistický výlet - Slezská Harta
29. 5.	SVC	10.00	Počítače pro děti
31. 5.	SVC	18.00	Koncert Talianky

Městská knihovna

Anketa Hledáme nejoblíbenější knihu pokračuje

V Městské knihovně v Rýmařově se mohou čtenáři stále vyjádřit v celostátní anketě Hledáme nejoblíbenější knihu k tomu, která knížka je pro ně nejzajímavější, nejčtenější, zkrátka nej ...

Jak si vybrat svou nejoblíbenější knihu?

Nejoblíbenější knihu lze vybírat podle nejrůznějších hledisek a každý musí rozhodnout, které je pro něj nejdůležitější. Může to být například:

- kniha, která mě nejvíce ovlivnila
- kniha, ke které se často vracím
- kniha, kterou bych doporučil/a dobrým přátelům
- kniha, která změnila můj život
- kniha, na kterou nemohu zapomenout
- kniha, která mne uvedla do jiného světa
- kniha, kterou bych si s sebou vzal/a jako jedinou na pustý ostrov apod.

Otevírací doba knihovny

Po, Út, Čt, Pá - 9.00 - 17.00, So - 8.00 - 11.00 hodin

Ve středu je knihovna zavřená.

Bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v květnu

Pondělí	zavřeno	Úterý	14.00 - 17.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.	Čtvrtek	14.00 - 18.00 hod.
Pátek	14.00 - 20.00 hod.	Sobota	14.00 - 19.00 hod.
	Neděle		13.00 - 19.00 hod.

Vstup pouze s koupacími čepicemi!

Změna provozní doby vyhrazena

(Vstupné dospělí - 35 Kč/1 hod., děti - 18 Kč/1 hod.)

Teplota bazénu - 30°C (malý),

26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Vedení bazénu v Břidličné

Známá i neznámá výročí

- 15. 5. Mezinárodní den rodiny, slaví se od roku 1994**
15. 5. Světový den proti mozkové mrtvici
třetí neděle Den památky obětí nemoci AIDS
v květnu
 16. 5. 1909 nar. František Kožík, spisovatel (zemř. 5. 4. 1997) - 95. výr. nar.
 16. 5. 1914 nar. Eduard Hofman, filmový režisér a animátor (zemř. 8. 6. 1987) - 90. výr. narození
- 17. 5. Světový den telekomunikací, výročí založení Mezinárodní telekomunikační unie v roce 1865, slaví se od roku 1965**
 17. 5. 1949 nar. Jiří Korn, zpěvák - 55. výr. narození
 17. 5. 1989 zemř. Ota Hofman, spisovatel a scenárista (nar. 10. 4. 1928) - 15. výr. úmrtí
- 18. 5. Mezinárodní den muzeí, vyhlásila v roce 1977 rezoluce generální konference Mezinárodního výboru muzeí (ICOM)**
 18. 5. 1899 založil Jiří Guth-Jarkovský Český výbor pro hry olympijské v Praze - 105. výr. založení
 19. 5. 1719 nar. Jan Josef Brixl, skladatel (zemř. 27. 4. 1762) - 285. výr. nar.
- 21. 5. Světový den kulturního rozvoje**
 21. 5. 1974 zemř. Jaroslav Marvan, herec (nar. 11. 12. 1901) - 30. výr. úmrtí
 21. 5. 1943 nar. Miki Volek, rockový zpěvák (zemř. srpen 1996) - 60. výr. nar.
 22. 5. 1929 nar. Jaroslav Dietl, scenárista (zemř. 29. 6. 1985) - 75. výr. nar.
 23. 5. 1934 zemř. Zdenka Braunerová, malířka a grafička (nar. 9. 4. 1858) - 70. výr. úmrtí
- 24. 5. Evropský den národních parků - ochránci přírody si tak připomínají založení prvních národních parků v Evropě v roce 1909, vyhlášen Federací evropských parků, poprvé se slavil v roce 1999**
 24. 5. 1974 zemř. Jan Libíček, herec (nar. 28. 9. 1931) - 30. výr. úmrtí
- 25. 5. Den Afriky (Den africké svobody), výročí založení Organizace africké jednoty roku 1963**
25. 5. Mezinárodní den pohřešovaných dětí, slaví se od roku 1986, symbolem je kvítek modré pomněnky na špendlíku, který květinovou řečí říká: „Nezapomeň na mě“
 25. 5. 1894 nar. Čeněk Junek, automobilový závodník (zemř. 15. 7. 1928) - 110. výr. narození
 28. 5. 1884 nar. Edvard Beneš, bývalý český prezident (zemř. 3. 9. 1948) - 120. výr. narození

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Tereza Spurná	Rýmařov
Eliška Šopíková	Janovice
Roman Popelka	Rýmařov
Jakub Muzikant	Janovice

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Jaroslav Šopík - Rýmařov	80 let
Jan Pavlík - Rýmařov	80 let
Ludmila Březinová - Rýmařov	84 let
Marie Gajdošová - Janovice	85 let
Josef Bocián - Rýmařov	89 let
Šarlota Šubová - Jamartice	91 let
Ilona Benčíková - Rýmařov	92 let

V pátek 21. května oslaví své 80. narozeniny naše maminka, babička a prababička paní

Vlasta Krčková

Všechno nejlepší do dalších let, hodně zdraví, štěstí a pohody v kruhu vnoučat a pravnoučat Ti přejí dcery s rodinami.

Rozloučili jsme se

Jana Opluštilová - Rýmařov	1943
----------------------------	------

Matrika MěÚ Rýmařov

V Rýmařově zahraje František Nedvěď

Středisko volného času Rýmařov
zve na koncert

František Nedvěď a Druhé podání

21. května 2004
v 19.30 v sále SVČ

vstupné:
150 Kč

**předprodej:
knihkupectví
p. Laštuvky**

František Nedvěď

Narodil se v roce 1947 v Praze, ale spousta času trávil v Lukách pod Medníkem, kde nyní žije s rodinou. Na začátku sedmdesá-

Foto: internet

tých let začínal s bigbitem, později spoluzaložil trampskou skupinu Toronto. Od roku 1975 byl členem Spirituál kvintetu a Toronto se přejmenovalo na Brontosaurusy. Od roku 1992 hrál ve dvojici s bratrem

Janem, v roce 1996 naplnili strahovský stadión na koncertě u příležitosti Janových padesátin, který navštívilo asi 70 tisíc diváků. V tom samém roce nahráli poslední společný projekt *Pasáček hvězd*, v devadesátém sedmém se rozešli. V roce 1998 vznikla po rozchodu bratří Nedvěďů skupina Druhé podání pod vedením Františka Nedvěďa. František pomáhal skupině *Příbuzní* a o rok později vydal sólové album *Neváhej a vejdi*, potom *Druhé podání* a *Třetí pokus*. Nedávno vyšla deska *Čtvrtá sada*.

Skupina Druhé podání se skládá z hráčů renomovaných skupin Fešáci - Tomáš Suchoň, Jaromír Rygl a Miloš Slezák - a Rangers - Jiří Kaleš.

František prošel mnoha životními peripetemi, českými hudebními fanoušky je milován i nenáviděn. Nechává jej to prý v klidu, i když díky své popularitě o mnohých přišel.

Dovoluji si vás tímto stručným životopisem pozvat na večer plný pohody, vlídného slova a hlavně pěkných písniček z pera takových velikánů jako Gordon Lightfoot, Don Williams, Jan Nedvěď. Texty jsou od mého přítele a spolupracovníka ve Spirituál kvintetu Dušana Vančury. Dovolím si zahrát i písně z mého pera. Chcete-li si odpočinout, budeme se na vás těšit.

František Nedvěď a skupina Druhé podání

Městské muzeum a galerie Octopus

Krajina vnitřního neklidu

Motto: *Nejslavnější je pro člověka pocit dobra a pravdy, které jsou v přírodě nepomíjivé.* Jaroslav Frydrych

V úterý 4. května zahájilo rýmařovské muzeum vernisáží novou výstavu. Tentokrát do našich drsných končin jejím prostřednictvím zavítalo malebné Valašsko v obrazech rožnovského malíře Jaroslava Frydrycha.

Když si prohlížíte kresby tohoto rodáka z Kroměříže (narozen 1928), který prožil celý život na Valašsku, ocitnete se v myšlenkách mezi roubenými i zděnými chalupami, rozsetými po kopcích, které zná dnešní člověk snad

už jen z rožnovského muzea v přírodě (ostatně Frydrych je zde, na valašském Slavíně v rožnovském skanzenu, pohřben). Portréty zemřelých obyvatel tohoto kraje ve větší výstavní síni rýmařovského muzea i krajiny se skromnými staveními, jimž byla věnována menší místnost, působí téměř folklórním dojmem, ovšem „lidové“ jsou obrazy skutečně jen po stránce tematické.

Jaroslav Frydrych získal výtvarné

vzdělání při studiu na pedagogické fakultě v Olomouci u prof. Jana Zrzavého a poté na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze u prof. Antonína Pelce. Absolutoria dosáhl u prof. Antonína Strnadela v roce 1965. Přes své akademické vzdělání netvořil Frydrych pouhé etnografické studie z Valaška, jak bychom čekali. Jeho díla jsou prostoupena osobní zkušeností a vyznačují blízký vztah autora k zobrazenému. Spíše než pouhým uměleckým ztvárněním vnější skutečnosti jsou kronikářským záznamem malířova života. Pamětníci dokládají, že Frydrych dříve než začal malovat, musel krajinu i její obyvatele důvěrně poznat, zažít doslova na vlastní kůži. A právě proto zachycují kresby uhlím nebo pastelem i oleje více než jen povrch či dojem.

Frydrych si vybírá individuality - svérázné tváře, z nichž lze vyčíst tvrdý život horalů, osobité postavy vesnických mužů a žen, i v krajinářské oblasti to jsou zejména samostatně stojící, ma-

jestátní stromy nebo skupinky košatých a různě pokroucených velikánů, stínících venkovské samoty. Třebaže je Valašsko krajem malebným a zdánlivě poklidným, malířovými obrazy proniká silný vnitřní neklid a dramatičnost. Jaroslav Frydrych zemřel před čtrnácti lety. Většina jeho výstav se uskutečnila až posmrtně, především péčí jeho ženy Věry, která se účastnila i zahájení rýmařovské expozice. Vernisáž uvedl vzpomínkou na valašského malíře fotograf Jindřich Štreit, Frydrychův přítel a jeden z pamětníků jeho životních osudů. Díla Jaroslava Frydrycha vznikala v době industrializace venkova, v době, kdy se hodnoty, jako folklór a tradiční způsob života, postupně stíraly, případně vtěsňovaly pod hlavičku ideologizované pseudolidovosti, a ve své neporušené podobě přetrvávaly jen na odlehklých horských samotách. I proto snad Frydrychovy obrazy působí dojmem, že vznikly mnohem, mnohem dříve a dokumentují skutečnost, která je už nenávratně pryč.

ZN

Otevírací doba Městského muzea Rýmařov

Po: zavřeno, Út - So: 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00, Ne: 13.00 - 16.00

a Filmového klubu

!! Promítání v neděli zrušeno !!
! V pátek promítáme od 19.30 !

pátek 14. května

19.30

Fricassé*Anekdota (ČR 2002)*

Krátký film o jídle, ješitnosti a o tom, co se může stát, když musí mít opravdový gurmán poslední slovo za každou cenu. Pilotní snímek chystaného cyklu Aperitivy.

Kámoš*Komedie (Norsko 2003)*

Film o dvojici povedených přátel, kteří mají jediný cíl - pořádně se bavit. Některé ze svých akcí si nahrávají na video. Nahrávky se jednou náhodou dostanou do rukou ředitele televize a ten oběma mladíkům nabídne, aby vytvořili vlastní televizní pořad. *Mládeži přístupný*

sobota 15. května

19.30

Poslední samuraj*Dobrodružný - historický (USA 2003)*

Tváří v tvář nepříteli v sobě objevil srdce a duši bojovníka. Americký kapitán Algren je unesen samuraji a zcela propadne obdivu k jejich tradicím a způsobu života. V hlavní roli: Tom Cruise. *Přístupný od 12 let*

pátek 21. května

19.30

Silný kafe*Komedie (ČR/Island/Slovensko 2003)*

Hořká komedie o lásce, o cestě od vášně k hysterii a zpátky, o opovrhování nevěrou, kromě té, které se sami dopouštíme, a o maličkostech, jako je kariéra nebo říct někomu, že ho milujete. *Přístupný od 12 let*

sobota 22. května

19.30

Král zlodějů*Drama (SR/ČR/Německo/Rakousko/Francie 2003)*

Novodobý příběh Olivera Twista. Desetiletý ukrajinský chlapec Barbu je prodán bývalému cirkusovému artistovi Carusovi, který ho propašuje do Berlína, kde ho zasvětil do tajů krádeží a zlodějin. *Přístupný od 12 let*

pátek 28. května

19.30

Dogville*Drama (Dánsko/Švédsko/Francie 2003)*

Dogville je malé městečko ve Skalistých horách, kde má vše svůj zaběhnutý řád. Jednoho dne se zde však objeví mladá půvabná žena Grace, která hledá úkryt před gangstery. Nový film Larse von Triera. *Přístupný od 12 let*

sobota 29. května

19.30

Jeepers Creepers 2*Horor (USA 2003)*

Zrůdné netopýří monstrum zvané Creeper, žízivý feták lačný krve, opět přichází. Po dlouhém spánku plánuje s morbidní chutí strašidelnou hostinu, kterou si chce stůj co stůj dokonale užít. *Přístupný od 15 let*

Silný kafe ze zapadákov

Je líbo nová česká tragikomédie o mladých lidech a jejich spleťtých vztazích (něco mezi *Samotáři*, *Knoflíkáři* a *Výletem*) nebo raději trochu temného trierovského experimentování (s diváčkou trpělivostí přinejmenším)? Filmový klub nabízí obojí, stačí si jen vybrat. V obou případech to ovšem může být docela *silný kafe*.

Vstoupili jsme do Evropské unie. Co od toho můžeme čekat v oblasti filmu? Nejspíš větší spolupráci mezi českými a zahraničními filmaři. České herce v cizích filmech a naopak. Velké koprodukční týmy natáčející v českém prostředí velkofilmu například o francouzské historii (ostatně to už tu bylo i dřívě). Ale bude potom ještě česká kinematografie sama sebou? Copak může třeba islandský režisér natočit český film s Chorvatem a Finkou v hlavních rolích? Zdálo by se, že to možné není, ale kupodivu takový film už vznikl - *Silný kafe* režiséra Börkura Gunnarssona, absolutně pražské FAMU.

Česka Renata (Markéta Coufalová) a Finka egyptského původu Maya (Kaisa Elramly) jsou spolužačky ze základní školy (!). Deset let se neviděly, ale pak se náhodou potkaly a vzaly si do hlavy, že si společně s partnery vyrazí na výlet do městečka svého dětství - Českého Šternberka. Egoistický režisér David (Martin Hofmann), který patří k Renatě, a neúspěšný herec Tomislav (Žán Loose), jenž za Mayou přijel z Balkánu, tím nápadem tolik nadšen nejsou, nicméně se podvolí. Takový výlet letní přírodou může být docela příjemným rozptýlením. Kdyby ovšem lidé, kteří se ho účastní, nebyli takoví, jací jsou. Kdyby Renata nebyla přecitlivělá, Maya hysterická, David měl aspoň trochu rád přírodu a někoho jiného než sebe a Tomislav nebyl natolik pohodář, až se zdá, že ho nic nezajímá. Cesta nesourodné čtveřice povede nejen do míst dětství, ale i pod povrch jejich nevyrovnaných vztahů, a jakmile do hry vstoupí další figurky - frajírek Honza a jeho mladší, filosoficky založený bratr Láda - změní se nevinný výlet v malé drama.

Na generační tragikomédie jsme si v české tvorbě už docela zvykli (připomeňme alespoň *Samotáře*, *Návrat idiota* nebo *Nudu v Brně*), Gunnarsson nám ovšem nabízí docela nový pohled - pohled cizince žijícího v Praze, který se na českou realitu dívá trochu potměšile a ironicky, nicméně s velkou dávkou laskavého humoru - a přitom točí vlastně o sobě. Stejně jako v *Nudě v Brně* si v jeho snímku zahráli neokoukaní herci (s výjimkou Hany Maciuchové a Jiřího Lábuse), na nichž ležela velká míra zodpovědnosti za jednání postav (natáčení filmu prý bylo poněkud nevázané a spontánní). Významnou roli hraje i soundtrack, kritikou hodnocený velmi kladně, někdy dokonce jako nejsilnější stránka filmu. Takže, pokud se chcete naučit pár nových hlášek nebo prostě jen vidět další, tentokrát údajně skutečně nezávislý a pravdivý, a přitom zábavný film o mladých lidech, je *Silný kafe* pro vás to pravé ořechové.

Pro ty, kteří se rádi noří hlouběji do temného lidského nitra než jen pod povrch neupřímných partnerských vztahů, je v nabídce Filmového klubu připraveno nejnovější dílo jedné z nejvýraznějších filmařských osobností současnosti, dánského režiséra Larse von Triera, *Dogville*. Autor podobně jako v muzikálovém *Tanci v temnotách* situoval děj do Ameriky (kterou nikdy nenavštívil), přesněji do zapadákov kdesi ve Skalistých horách v období hospodářské krize 30. let. „Pší městečko“ se stává útočištěm jeho hlavní hrdinky Grace (Nicole Kidman), prchající před gangstery i policií. Konzervativní komunita sice bezbrannou dívku přijme a poskytne jí úkryt, postupně však za své „dobrodiní“ začne požadovat odměnu. Grace (nomen omen laskavosti, ctnosti a půvabu) se nejprve stává pomocnicí, poté služkou a nakonec zneužívanou otrokyní.

Námět blízký se podobností o pokrytecké morálce maloměstské společnosti i dějové schéma filmu bezděčně upomíná na snímek *Julian Po Alana Wadea* (1997). *Dogville* však tematicky navazuje především na vlastní trierovy filmy *Prolomit vlny*, *Idioti* a *Tanec v temnotách*, jejichž hlavní zápletku tvoří střet zkonstatěných pravidel společnosti s nadlidskou obětavostí hlavních hrdinek (v případě *Dogville* má ovšem tento soubor poněkud jiný závěr). Recenzenti také rádi poukazují na převrácenou analogii osudu Grace a novozákonního příběhu o ponižovaném Spasiteli.

Film je však dílem zajímavým především po stránce formální - celý příběh se totiž odehrává jakoby na divadelní scéně, na půdorysu městečka, který je pouze nakreslen na podlaze studia a doplněn několika rekvizitami. Ostatně inspiraci brechtovským epickým divadlem Trier nepopírá. Experimentální nakládání s prostorem přitom nezůstává jen samoúčelnou finesou, ale působí jako významotvorný prvek, umocňující dramatickou, až fantasmagorickou atmosféru příběhu. Příznivci trierovské, tj. stále znovu překvapující, poetiky se tedy mohou určitě těšit na zcela nevšední zážitky.

ZN

Akce hradu Sovinec

V sobotu 1. a v neděli 2. května se brána hradu Sovince otevřela pro návštěvníky již podruhé v letošní sezóně a organizátoři po úspěšné Pomlázkové veselici a velikonočním jarmarku nabídli zájemcům program z tajemným názvem Přízrak z temné věže a Pálení čarodějnic. Ve skutečnosti se jednalo o mýticko-démonický program. Kromě tradičních vystoupení kejklířů, divadelníků a lidových řemeslníků v programu nechyběly ani tradiční šermířské

Foto: David Komínek

souboje. Svou dovednost v ovládnání nejrůznějších historických zbraní publiku předvedly skupiny scénického šermu Allegros a Remember. Sobotní večer patřil především plivačům ohně a ohňové show. Na programu bylo také pálení čarodějnic, pečení hadů a pití lektvarů. ZUP

Pozvánka na další akci

Láry fáry do pohádky aneb Pohádkový hrad dětem

Průchod pohádkovým hradem, dovednosti s bičem a švihadly. Hry, soutěže a dětský rytířský turnaj, soutěž v malování pohádkových bytostí. Pohádky, divadlo a těžkooděnci v plné zbroji, žonglér Dekl. Tak to je jen zlomek toho, co bude k vidění na hradě Sovinci při nadcházející akci, která se uskuteční o víkendu 22. a 23. května. Poprvé se zde představí **Budu show** a pohádka **Pecko v Pekle**. Zajímavostí pro děti mohou být i **myši závody** a sobotní večer bude tradičně

patřit **ohňové show**.

V programu se dále představí kejklířské sdružení **Vagabundus** a mistr kejklíř **Zdeněk Vlček**, kouzelník **Čenda**, dětský divadelní soubor **Slunečník**, divadelní soubory **Samotáři** a **Magnet**, šermíři **Tartas** a **Adamité** a v neposlední řadě šermířsko-divadelní společnost **Cordiallo**.

Program je naplánován v **sobotu od 9.00 - 20.00** a v **neděli od 9.00 - 18.00 hodin**.

Bližší informace poskytnou na tel.: 777 205 029. JiKo

Z historie

Horliví ochránci protestantů Anna Ederovna a Jan starší Kobylka z Kobylí

Stejně jako na Rýmařovsku, i na Sovinci došlo za protestantských majitelů panství k hromadné konverzi k luterskému vyznání, hrstka zbylých katolíků téměř podlehla silnému nátlaku, ba ze strachu raději odmítala i misií olomouckých jezuitů, aby se jejich dosavadní situace ještě nezhoršila. Nejvýznamnějším centrem evangelíků se stalo Ryžoviště ještě před rokem 1570, kdy se zde objevil první pastor. Jan Kobylka stejně jako předchozí Ederové nové náboženství horlivě podporoval. Mezi protestantskými kněžími se našla řada vynikajících vzdělanců nad úrovní své doby. Kromě ryžovištského Gabriela a jeho příbuzných nutno uvést i pečlivě vybrané sovinecké dvorní kazatele, mezi nimiž dominuje velmi učený a neméně výmluvný teolog Filip Barbatus, a zůstává jejich zásluhou, že brány hradu i panství zůstaly uzavřeny fanatickým švýcarským kalvinistům. Jiříkovští pastoři zároveň zastávali funkci církevních inspektorů, ale občas ji vykonávali i Barbatovi sovinečtí nástupci Eliáš Gambinus či Jiří Irlichus (Irlich). Jan Kobylka se svou ženou prosluli nejen co ochránci luterství, ale i zakladatelé a obnovitelé kostelů v Dolní Moravici (1592-3), 1603 v Pasece, 1606 v Jiříkově, 1608 ve Velké Štáhlí, kde byl na vrchol věže upevněn meč s půlměsícem a osmicípou hvězdou, „vše vyková-

no levně a dobře ze zbraní dědičného nepřítele křesťanského jména /Turků/“. Původně dřevěné nebo menší kostelíky v řadě míst nahradily větší kamenné, v Lomnici a Břidličně 1603, rozšíření stávajících a nápadných přestaveb se dočkaly 1610-14 Těchanov, Sovinec aj. Panství nezůstalo ušetřeno ani různých epidemií, jež od nepaměti postihovaly celou Evropu. 1590 umírali lidé na epidemii neštovic a za necelých devět let stál „zlý mor“ život třicet lidí. 1604 mor rychle přešel a zanechal za sebou jen sedm mrtvých. Neštovice se vrátily ještě v letech 1614-15. Nebožtíky nenahradili jen domácí, ale především vlny přicházejících kolonistů. Také nově narozené děti rozmnožovaly počet poddaných, v letech 1594, 1596, 1598 a 1612 se narodilo 1 524 dětí, poslouchejte dnešní statistické, ale stejné období zaznamenalo jen 1 087 úmrtí. Jen v Břidličně se v letech 1601-3, 1605-7, 1612-13 narodilo 280 dětí a jen 203 osob zemřelo. Dokonce se vyskytly i neuvěřitelné případy dlouhověkosti - 4. 2. 1610 zde zemřel Jan Schreiber z Rýmařova ve věku 102 let, a 1612 Jan Ruprecht dokonce ve věku neuvěřitelných 115 let, zažil tedy ještě Ladislava

Jagellonského i nešťastnou bitvu u Moháče. Ryžoviště mělo od Ederů (1591) také špitál pro celé panství v místech pozdějšího kláštera. Zaměstnával správce, šafáře a hospodyně a k jeho příslušenství jistě málo přispívalo místo špitálního hrobníka.

Bohužel ani Sovinecku se nevyhnula děsivá pověřivost horalů i jejich pána, a tak tmu, nevysvětlitelná úmrtí, přírodní katastrofy, epidemie a jiné jevy provázela víra v čarodějnice či vlkodlaky a upíry ještě dlouho před velkou válkou. Dne 26. 1. 1592 bylo pohřbeno tělo podezřelého Gritty z Arnoltic až na příkaz vrchnosti (nebožka nezuhla v předpokládaném čase) a k dalším případům došlo ještě v letech 1599 a 1600. Dne 26. 8. 1603 zemřel „očarovaný“ Jiří Glier. 1606 opět v Arnolticích pohřbil po dlouhých průtazích svou ženu sedlák Jakub Schrot, starší s kantorem si „nevěděli rady“ s netuhnoucím tělem a teprve rozumný rychtář z výše své moci nařídil normální pohřeb. Když dovezli domů z Hranic tělo mladého utonulého ryžovištského tovaryše, kterého známí přemluvili, aby se přehřátý vykoupal ve studené Bečvě, usoudil pastor podle skvrny na krku, že jej netopil vír, ale nějaký vodní

duch. Každá nevolnost či bezvědomí se přičítalo černému nebo tomu vzadu, slovo ďábel lidé vyslovovali jen neradi, co kdyby se náhle zjevil v sirmém oděru. 18. dubna 1610 zesnula a pochována v Břidličně vdova po Jakubu Zimmerovi, potenciální čarodějnice. Zanedlouho tělo ryžovištský kat znovu vykopal a rozčtvrtil, neboť její duch „na tělo i dobytek útočil“. Smutný precedent vyvolal další vlnu ohavností. 1610 zabránil vajdlovský rychtář přes protesty dětí zemřelého pochovat Martu Scharovou, která zesnula 21. 4., a tu se prý „ďábel mocně projevil, škodíc lidem i dobytku“. Její tělo nechala vrchnost 6. května spálit. Ve stejném roce a ve stejném vsi pohřbili čtvrtou ženu Jonáše Wernera v lese ještě dřívě, než se mohla „projevit“, a její hrob zavalili velkými balvany, aby nemohla po nocích „vystupovat z hrobu a ubližovat živým“. Vrchnost zakázala návrat mrtvé na křesťanský hřbitov. 1611 v lese pohřbívali dalšího. Ke cti několikrát vzpomínatého ryžovištského pastora Gabriela nutno přičíst, že proti zlé pověře tvrdě kázal a napadl též místního hrobníka, který pomluvy o mrtvých šířil, neboť „nehodní lidé nyní jako dřívě hanebně jednají a lžou“. Nutno bohužel též přiznat, že mezi ostatními luteránskými kazateli byl světlou výjimkou.

Mgr. Jiří Karel

Co možná nevíte

Beltine - první máj po keltsku

Beltine, slavený 1. května, býval jedním z nejdůležitějších svátků v celém keltském světě. Býval to svátek natolik oblíbený, že jeho tradice nebyla zlomena ani přicházející římskou či germánskou nadvládou, ani po staletí trvající snahou křesťanské církve. V různé, více-méně zdeformované podobě lze vystopovat tradice tohoto svátku v oslavách Valpuržiny noci, ve zvyku „pálení čarodějnic“, lidových májových veselících, a dokonce i „moderním“ odborářském Svátku práce (přičemž původně květinami ozdobené domy a opentlené proutky vystřídaly prapory a transparenty).

Slovo Beltine pochází ze slovního základu „tine“ nebo „teine“, což značilo ve starokeltštině „oheň“. Beltine byl potom chápán jako oheň k uctění boha Belena (Bel, Belenos). Na počest tohoto boha se v předvečer 30. dubna zapaloval posvátný oheň, jenž byl nejdůležitějším atributem svátku.

Nejprve se zhášely ohně v celé obci, aby mohly být později zažehnuty od ohně hlavního, který zakládali druidové. Na pečlivě vybrané místo byl vyryt velký čtverec. Ten byl rozdělen na devět stejných čtvercových dílů. Potom ovate (nižší kněží) přinesli na hranici devět

druhů dřeva posvátných stromů - na každý čtverec jeden druh. O jaké druhy asi šlo, dnes můžeme pouze odhadovat, víme jen, že nejdůležitější místo ve středu zaujímal dub, který byl také první slavnostně zapalován od dubových třísek v rukou druidů. Dřevo v ostatních čtvercích bylo pak zapalováno postupně ve směru hodinových ručiček. V této ceremonii můžeme spatřovat známou symboliku: posvátné číslo devět a osm okrajových čtverců, znázorňujících hlavní svátky roku.

Oheň (i jeho dým) zažehnutý o Beltinu byl považován za očisťující a chránící zdraví lidí i zvířat. Proto se pořádaly tance kolem tohoto ohně, spojené s jeho přeskakováním, a jeho dýmem se prováděl dobytek.

Různých obřadů a zvyklostí spojených s Beltinem je mnohem víc. Již z keltských dob se traduje zvyk vztyčování jarní májky symbolizující spojení mocností země a nebe. Májka bývala zpravidla z kmene břízy, pomalována červenými a bílými spirálami a na vrcholu ozdobena větvíčkami hlohu. Také kolem májky bylo zvykem tančit kruhové tance, které, jak se věřilo, posilovaly půdu.

Beltine byl tradičním svátkem milenců, kteří

se vzájemně obdarovávali věncem z březového proutí, což mělo asi stejný význam jako dnešní výměna zásnubních prstýnků. Byly též společensky tolerovány výlety milenců do přírody ke vzájemnému zasvěcení do tajů lásky. Keltové však poznali i tak „moderní“ jev, jakým je rozvod. Jejich manželství, tradičně uzavíraná o Lughnasadu (kolem 1. srpna), bylo možné po uplynutí necelého roku - během Beltinu - bez problémů ukončit.

O Beltinu se také lidé vypravovali k blízkým menhirům, o nichž věřili, že v tento den jim pomohou splnit nejrůznější přání. O beltinské noci si slavnostně zdobili své přibytky větvíčkami cesmíny, hlohu a jeřábu, protože ráno mělo vycházející Slunce spatřit již takto zdobený dům. Věřilo se, že ženy, které si ozdobí hlavu věncem z jeřábu a na obličej si nanesou kapky rosy z hlohových pupat, si tím zajistí u bohů krásu. Ráno pak lid pod vedením druidů slavnostně vítal vycházející Slunce.

A když jsme u těch mýtů: tam, kde roste spolu dub, jasan a hloh, je prý možné o beltinské noci spatřit skřítky. Nevěříte? JiKo

(čerpáno z internetu)

Zhoupni se do Evropy v rytmu rocku

Nezávisle na oficiálních oslavách vstupu České republiky do Evropské unie, které proběhly s menším předstihem na náměstí Míru už ve čtvrtek 29. dubna, uspořádali svůj první „evropský“ koncert také zdejší rockeři. V sobotu 1. května se sešlo v restauraci U Hrozna pět kapel z Rýmařova a Břidličné na akci s názvem Rock to EU.

Že má slovo rock hned několik různých významů, ví každé malé anglofonní dítě. A že rocker není jen muzikant vyznávající hudbu tvrdou „jako skála“, ale taky „ten, kdo se houpá“, už není třeba ani dodávat. Ať už jste rocker nebo rocker, na sobotním koncertě, který nabídl jakýsi průřez rýmařovsko-břidličenskou rockovou scénou, jste si rozhodně přišli na své.

Jako první se na pódiu představila živoucí legenda, kapela Rotor, jejíž frontman Ivan Sigmund byl hlavním pořadatelem i zvukařem koncertu. Bluesové a rock'n'rollové hity takových osobností světové proslulosti jako Eric Clapton nebo Jimmi Hendrix v podání rýmařovských Rotorů navodily pohodovou atmosféru a potěšily zvláště ty „houpající se“.

Vystoupení od vystoupení se přetrvávalo. Jako druhá zahrála zatím nepříliš známá kapela William Czech, která má ovšem všechny předpoklady stát se vbrzku velice známou (disponuje už dokonce vlastním CD s názvem *Markýz de Sade*). S bratry Havelkovými v popředí a míst-

ními hudebními pojmy, (bas)kytaristou Petrem Skryjou a bubeníkem Pavlem Ištokem, v pozadí vsadil William Czech na hutný, ale melodický art-rock. Rýmařovští měli možnost kapelu poprvé slyšet už při čtvrtečních oslavách vstupu do EU na náměstí, nicméně jejich vystoupení u Hrozna bylo ještě o dva stupně lepší.

V hlavním čase nastoupila stálice místní hudební scény The Pant z Břidličné, kterou dobře znají návštěvníci Letnic a podobných rockových festivalů. Kapela je typická svým technicky propracovaným klasickým rockem a profesionálně zvládnutým jevištním projevem, jemuž se nezpronevěřila ani tentokrát, třebaže publikum se nechávalo zlákat na taneční parket jen velmi pozvolna.

Rychlý nástup fanoušků na sebe naopak nenechal dlouho čekat, jakmile z pódia zazněly první akordy v podání kapely Moskvíč (psáno více méně rusky). Tato rýmařovsko-opavská formace rozpochybovala obočím rytmickým ska-punkem, oživujícím dominantní hudební proudy místní subkultury o styl, který v našich končinách donedávna chyběl. Chytlavé ska, místy zvolňující

do kolébavého raegae, či naopak zrychlující až k punkovým mazačkám, se u nás, jak se zdá, velmi dobře ujalo.

Poslední se před mikrofony postavila hardcoreová kapela Hechitera, která dovršila směřování celého koncertu od maximální pohody k maximálnímu „nátěru“. Také tato skupina si už našla celou řadu věrných fanoušků a postupně se propracovala k určité technické dokonalosti a výrazové osobitosti. Pro ty, kteří nepadli únavou a měli dost sil vrhnout se do víru hopsání, to byla skvělá tečka. ZV

Keltgrass Band se loučil se Starým světem

Každý poslední pátek v měsíci se místní folková skupina Keltgrass Band schází ve Stránském, aby zahrála náhodným i skalním posluchačům, chalupářům či přespolňákům. Poslední dubnový pátek tomu však bylo jinak. Kapela si dala dostaveníčko ve vajglovské hospodě, aby tam naposledy zahrála ve „Starém světě“. „*Je to spíš taková metafora. Někdo bude*

o půlnoci vítat členství v Evropské unii, my se ještě před půlnoci rozloučíme se Starým světem,“ řekl k netradiční produkci Keltgrass Bandu její šéf-muzikant Petr Schäfer.

A hráli. Minuta před půlnocí. Muzikanti začali hrát českou hymnu. Celá hospoda - něco kolem osmdesáti štamgastů - povstala a bez jediného slova se důstojně rozloučila se Starým

světlem a přivítala vstup naší vlasti do Evropské unie. „*Něco tak spontánního se hned tak nevidí. Dost mě to překvapilo a byl to úžasný pocit,*“ říká s neskryvanou dojatostí Petr Schäfer a dodává, že hlavním cílem kapely bylo jako vždy pobavit posluchače, což se podle ohlasu obecnstva asi povedlo. „*Připravujeme více podobných akcí a první z nich bude pod záštitou*

obecně prospěšné společnosti Sovinecko hned první den vstupu do unie, a to akce s názvem Do Evropy po čisté cestě,“ doplnil Schäfer a pozval po produkci ve vajglovské hospodě všechny, kterým záleží na tom, aby žili v čistém prostředí, prvního května na dobročinnou akci, jejímž cílem bylo vyčistit okolí silnice vedoucí z Rýmařova do Stránského. JiKo

Finance z koncertu jsou určeny dětskému domovu

Výtěžek z koncertu Muzikanti dětem, který se uskutečnil v Břidličně, putuje do Dětského domova v Janovicích u Rýmařova.

Pod záštitou Městského úřadu v Břidličně uspořádalo 25. dubna sdružení B+B spolu s Poštovní spořitelnou benefiční koncert. Obecnostvu zahrály ka-

pely Můjgrass, Zlomeňáci, Keltgrass Band a René Litvák.

„*B+B je společnost trampů a milovníků country muziky. Z benefiční akce, kterou pořádala vloni k Mezinárodnímu dni dětí, byl Dětskému domovu věnován výtěžek patnáct tisíc korun,*“ sdělila ředitelka Dětského

domova v Janovicích Alena Horká.

Přestože si domov nemůže na nedostatek financí stěžovat, sponzorské dary i výtěžky z charitativních akcí přijdou vždy vhod. „*Krajský úřad, pod jehož správu jsme přešli, náš rozpočet naplňuje docela dobře. Vloni jsme například rekonstruovali kuchyň, na niž jsme dostali od kraje jeden milion korun,*“ prozradila ředitelka Alena Horká. Po dobu rekonstrukce byly děti na rekreaci. Jelikož se ale oprava protáhla, musel dětský domov využít jednoho ze sponzorských darů a umístit děti na další pobyt ve Žďárském Potoce. „*Ještěže jsme ty peníze tenkrát měli, jinak si nedovedu představit, co bychom dělali. Na to, abychom je vzali z rozpočtu, to byla velká částka,*“ zavzpomínala na nepříjemnou situaci ředitelka ústavu.

Také lidé v okolí na opuštěné děti myslí a obzvláště v období Vánoc přijde jejich pozornost dětem vhod. „*Například u Hrozna se pořádají kolem Mikuláše různé akce a výtěžek je věnován domovu,*“ pokračovala Alena Horká. Vloni studenti ze Soukromé střední odborné školy Prima v Rýmařově pořádali sbírku desetníků a dvacetníků. I výtěžek z této akce byl určen ústavu v Janovicích. Za přibližně devět tisíc vybraných korun studenti nakoupili dětem tříkolky. „*Sponzorský dar jedné z firem jsme použili, když jsme potřebovali naočkovat děti proti klíšťové encefalitidě. Měli jsme jet s dětmi na rekreaci do oblastí, kde byl vysoký výskyt klíšťat,*“ doplnila ředitelka Horká. V janovickém ústavu žije pětadvacet dětí ve věku od jednoho do tří let, jsou sem však umísťováni i jejich starší sourozenci. (zup) a redakce

Foto: Libor Václavík

Poděkování

Děkujeme společnosti B+B, která ve spolupráci s Městským úřadem v Břidličně a Poštovní spořitelnou uspořádala benefiční koncert Muzikanti dětem, jehož výtěžek věnovala Dětskému domovu Janovice u Rýmařova. Děkujeme také všem účinkujícím skupinám -

Můjgrass, Zlomeňáci, Keltgrass Band a René Litvák - protože zážitek živého vystoupení, navíc s prostorem pro pohyb a tanec, byl pro naše děti něčím zcela novým.

Ráda bych připomněla, že společnost B+B navázala spolupráci s naším zařízením

už v minulém roce, kdy uspořádala oslavu Dne dětí, které se naši malí také zúčastnili, a výtěžek byl rovněž věnován našemu domovu.

Jako vloni i letos využijeme tyto prostředky na úhradu rekreace dětí. Mgr. Alena Horká

Studentský klub

- - - Pozor! Znovu připomínáme ... - - -

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhlásily Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské

V těchto kategoriích:

 poezie

 próza

 ilustrace

Soutěže se může zúčastnit každý bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž potrvá až do konce srpna, kdy budou příspěvky bez rozdílu vyhodnoceny odborníky

na slovo vzaty. V září bude pro autory těch nejlepších uspořádán literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů. Soutěž není tematicky, žánrově ani teritoriálně vymezena (hranice rýma-

řovského regionu nejsou zavazující). Zasílejte nám své básně, povídky, fejetony i výtvarné počiny, ty nejzajímavější budeme průběžně otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem.

Sarkastický básník hřbitova

Ty časy, kdy Hlaváček ladil svou violu co možno nejlouběji a pozdě k ránu se oddával umdlělé melancholii a kdy Karásek ze Lvovic rozehrával tóny zvrácenosti a zhnusené erotiky, jsou už dávno pryč. Stejně jako doba, kdy být českým básníkem něco znamenalo, verše se běžně publikovaly v denním tisku a nové sbírky poezie mizely z pultů rychleji než rohlíky. Dnes řeknete-li někomu, že jste básník/básnička, bude možná pochybovat o vašem

duševním zdraví. A naopak, zeptáte-li se někoho, kdy naposledy četl básně, bude nejspíš chvíli lovit v paměti a pak vytasí přinejlepším *Byl pozdní večer* nebo *U lavice dítě stálo*, v horším případě *Máma mele maso*. Za těchto podmínek je básník oplývající přívlastky jako legendární či kultovní, proslulý verši, jejichž obliba hraničí se zlidověním, vzácnou výjimkou.

Ve středu 28. dubna se v sále Základní umělecké školy Rýmařov konal literární večer s (na naše poměry) nadprůměrnou návštěvou. Není divu. Přední osobnost českého undergroundu a literární neodekadence se tu neobjevuje každý den. Jiří H. Krchovský přijel na autorské čtení v doprovodu dvou dalších básníků, členů redakce brněnského nakladatelství Host (které vydalo Krchovského sbírku *Básně*), Tomáše Reichela a Martina Stöhra. Ti přijeli představit především své nakladatelství

a stejnojmenný literární časopis. Třebaže se i Stöhr nakonec nechal přemluvit, aby přečetl několik svých básní, nesl se večer čistě v duchu svérázné poezie J. H. Krchovského.

Patříte-li ke konzervativně založeným lidem, nejspíš vás verše tohoto autora zaskočí. Namísto pěvce květnatých metafor, lony a milostných vyznání, kteréžto atributy lidé běžně poezii přisuzují, se nadějete spíše démonického zjevu, Inoucího k vlhké hřbitovní prsti a drsné erotice, jejímž centrem není horoucí srdce, ale pohlavní úd. Věci znalější čtenář či posluchač snadno odhalí vlivy dekadence konce 19. století se vši její znavenou morbiditou, smyslovostí a výlučností. Básník vystupující pod výmluvným pseudonymem Krchovský však neusiluje o nějaký fin de siècle revival, ačkoliv časově je de facto i on příslušníkem generace konce století (publikuje od roku 1985, zpočátku

samizdatem, po roce 1989 oficiálně, např. *Noci, po nichž nepřichází ráno*, *Leda s labutí* ad.). Dekadentní poetika je pro něj pouhým pozadím, na němž rozehrává polohu (sebe)ironie, sarkasmu a cynického humoru nejhrubšího zrna. Přes to všechno jsou verše Krchovského velice libozvučné a dokonale rytmické. Zatímco současné poezii dominuje volný verš, Krchovský píše básně v řeči vázané, a spíše než na rozsáhlé opisy vsází na lapidární vyjádření, obvykle zakončené epigramatickou pointou. Pravidelný rytmus, usnadňující zapamatování, originální poetika a odvážné výrazivo jsou patrně hlavní důvody, proč Krchovského básně vstupují do ústního podání zvláště mladších generací. Ale dost už plýtvání prostorem, který by měl být raději věnován samotným básníkům, jež jsou dostatečně sdělné a planých pokusů o výklad nepotřebují. ZV

POD BÍLOU ZDÍ

tmou zaštekali psi ...
přichází všední
temný výjev z apokalypsy:

Za chvíli ozvěny
všech kroků odezní ...
o úzkost opřeny
postavy obcházej
na cestě podél zdí
- křik rodící stařeny
ozývá se z parku
a synek tmy
debilní měsíc
uléhá do kočárku ...
vytí psů vychází zespod
a ohlašuje dobu:
čas zavírání hospod
a otvírání hrobů ...

(Neklid)

HRST CIZÍCH VLASŮ JSEM VYTÁHL Z HŘEBENE

včera v něm nebyly, tím jsem si jistý
a navíc, jak se zdá, krví jsou slepené
všude krev, střepey a popsané listy ...
hrst bílých vlasů jsem vytrhal z hřebene
rukopis poznávám; vlasy a sebe ne

(Všechno je jako dřív)

JAK BUDE PO SMRTI? - TO- BĚ DOST TĚŽCE ...

není co závidět; neteš se, - těš se!
ale ne, duše má, čeho ses lekla
- očistce, mučení, plamenů pekla?
to je moc humánní, mírné a všední ...
Jak bude po smrti? Tak jako před ní

(Všechno je jako dřív)

KRCHOVSKÝ, J. H. *Básně*. 1. vyd. Brno: Host, 1998, s. 19, 146 a 155.

Měl jsem s ní asi jít radši dál od hřiště ...
teď už je pozděholt... To jenom pro příště
jinak je všechno tak, jak to znám z obrázků:
první máj, den jako stvořený pro lásku

Co se jí nelíbí? Proč tak řve, proboha?!
vždyť je to docela standardní poloha ...
chtělo to předeht! (Příště jít s houslema?)
no, aspoň pozdravit... To je fakt, to se má ...
(Brno-Praha, květen 1999)

Pohár mé hořkosti do dna je dopity
vráníci před krčmou hrabou již kopyty
půjdu... než kohouti spustí svůj ranní řev ...
Zaplatím! „Není co. Píl jste tu všem jen krev.“

I kočí žertuje: „Cože dnes bez dámy?“
žene vůz úsvitem o závod s hvězdami
„Jako vždy, vašnosto?“ Proč se ptá, vždyť to ví ...
jako vždy: konečná - Olšanské hřbitovy
(Brno, srpen 2002)

KRCHOVSKÝ, J. H. *Poslední list*. 1. vyd. Brno: Petrov, 2003, s. 14 a 45.

Z okolních obcí a měst

Ve Staré Vsi byla otevřena výstava o EU

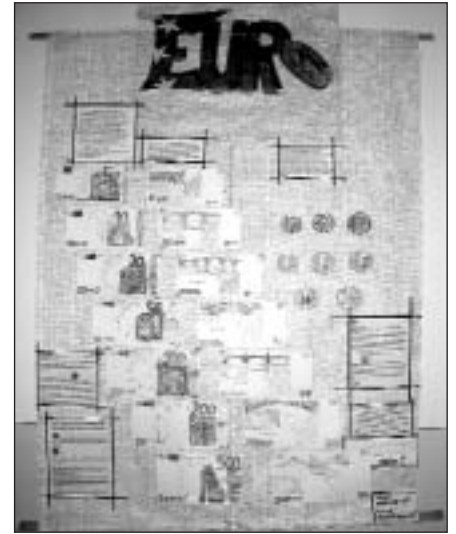
Od začátku května jsme členem Evropské unie. Přestože k připojení naší země došlo po několika letech příprav, veřejných i politických diskusí, není ani dnes povědomí o tom, co vlastně Evropská unie je, jak vznikla, které státy jsou zakládající, které kromě nás přistupují a co nás v ní vlastně čeká, příliš široké. Na Základní škole ve Staré Vsi proto vznikl projekt, jehož cílem bylo prohloubit znalosti žáků o jednotlivých zemích EU. Výsledkem jejich měsíční práce je výstava, která nyní zdobí interiér školy.

Autorem myšlenky projektu je mladý pedagog staroveké základní školy Tomáš Kotler, který do tvorby expozice zapojil především žáky ze 7., 8. a 9. třídy, součástí výstavy jsou však i drobnější práce dětí ze 3. a 4. ročníku. Žáci dostali za úkol vypracovat závěsné prezentační tabule pro jednotlivé evropské státy. Nástěnné koláže jsou seřazeny do větších tematických celků. První patro školní budovy zaujímá expozice zemí evropské patnáctky, zatímco druhé poschodí je věnováno evropským institucím a všem státům, které do Evropské unie přistoupily po 1. květnu letošního roku.

Schodiště spojující obě střešní části výstavy zdobí vlajková expozice a výklad historie EU od roku 1946 až do současnosti.

Na každé z prací najde návštěvník výstavy ručně kreslené mapky, základní geografické údaje o dané zemi, významné momenty její historie, přední osobnosti, kulturní centra, zajímavosti a typické rysy kraje. „Nechali jsme děti pracovat úplně samostatně. Nechtěli jsme do jejich práce vůbec zasahovat. Nejdříve museli nasbírat všechny potřebné informace, které získávali především z internetu, a od začátku dubna začali tvořit. Vystavené práce se liší jak kvalitou zpracování, tak po výtvarné stránce. Vyhlásili jsme i doprovodnou soutěž o nejhezčí titulky.“ Mezi favority této soutěže patří koláž věnovaná Irsku od Václava Pavezy, na níž je název země vytvořen ze zelených čtyřlístků. Po výtvarné stránce je velmi zdařilá také práce zaměřená na evropskou měnu euro, na níž se podílela Jiřina Kistanová a Lenka Machová, vítězka výtvarné kategorie v okresní soutěži, která se konala vloni na podzim v Bruntále.

Výstava o Evropské unii na Základní škole Stará Ves je přístupná veřejnosti. Všichni zájemci o originální práce dětí i o zajímavé informace jsou zváni. ZN

ZŠ Stará Ves vás srdečně zve ke shlédnutí výstavy Evropská unie 2004

Uvidíte velkoplošné projekty zahrnující Státy bývalé evropské patnáctky
Státy přistupující k 1. květnu
Historii a instituce EU

Připravili
Otevřeno veřejnosti

Měnu €
Mapy a vlajkovou expozici
žáci ZŠ Stará Ves
po celý měsíc květen 2004
každý všední den od 13 do 15 hod.

Těšíme se na vaši návštěvu!

Čarodějnice obsadily Starou Ves!

Milí přátelé, 30. dubna tohoto roku byla Stará Ves zaskočena sletem čarodějnic. Slétlo se

Foto: archiv OÚ Stará Ves

jich třiaadvacet. Vlastně dvaadvacet, protože jedna přijela na kolobrně. Musím vás varovat, neboť šest z nich byl čarodějnický potěr a ten se jistojistě bude rozpínat po kraji. Všechny měly skvělá a funkční košťátka a po zahájení sabatu byla uspořádána prezentace všech zúčastněných v létání. I ty nejmladší ve věku tří let nám předvedly, že nasedání na košťátka mají již zvládnuté. Druhou v pořadí byla volná disciplína, která představovala kreace v čarodějném létání, tanec, zpěv, jízdu s žebříňáčkem i na kolobrně a také drezžuru živého kocoura. Jedna z čarodějnic měla dokonce košťátko vybavené blikacím světýlkem převzatým z modernějšího bicyklu. Původně jsme chtěli vyhlásit „miss čarodějnicí“. Musím přiznat, že v průběhu sletu jsme od tohoto záměru upustili, neboť výběr byl nepřekonatelně ztížen tím, že všechny zúčastněné by si tuto poctu zasloužily. Příští rok musíme vymyslet ocenění pro všechny přítomné čarodějnice. Navíc, účastníci se i čarodějnicí.

A tak malé čarodějničky dostaly něco sladkého a ty dospělejší něco nesladkého a ty zasloužily i něco ostřejšího.

A protože to bylo v předvečer 1. máje, postavili jsme v průběhu setkání májku, která snad vydrží celý měsíc, a 29. května ji slavnostně skácíme. Na oslavu tohoto aktu bude následovat lidová veselice se dvěma hudbami.

Vy všichni, kteří jste se nemohli našeho setkání zúčastnit, přijďte příští rok. Už teď zveme všechny čarodějnice a čarodějníky. Letos se zúčastnily i členky z Janovic. Neděláme rozdíl mezi vlastními a přespolními. Nebijeme se, spolupracujeme.

Přijďte to vyzkoušet 29. května a my se na vás všechny těšíme.

Musím poděkovat všem čarodějnickým účastníkům za to, že přispěli k nádhernému podvečeru a večeru, který skončil až ve tři hodiny ráno. A vězte tomu nebo ne, v naší obci jsme přispěli k tomu, že ani v EU čarodějnice nevyhynou. Ing. Pavel Hejsek, starosta

Luboš Skoumal: Velký den

Dnes je velký den, Vůdce přijede a požehná našemu městu. Tatínek ale říkal, abych neodcházel z domu. Koukám z okna, pozorují lidi, jak zdobí ulice. Vyvěšují vlajky s podivnými symboly. Ty znaky se mi líbí. Všichni se zdají být šťastní, ale

proč jen u nás panuje chmurná nálada. Po obědě jsme všichni seděli u stolu, tatínek říkal divná slova. I moje starší sestra byla trochu zmatena. Zvenčí se ozývá hudba, pozorují reakce otce, nevypadá obzvlášť šťastně. Už jsou tomu dva roky, co ma-

minka umřela, ale i přes tu dobu se s tím stále nemůže vyrovnat. Zdá se ale, že se jeho smutek za celá ta léta stupňoval. Nerozumím tomu.

Syn bude mít brzy osmé narozeniny. Mám z něj radost, je to neobvykle bystrý a chytrý chlapec. Dcera moje, neskutečně krásné děvče, po své matce zdědila nejen krásu, ale také obrovský cit. Jak jim to mám vše vysvětlit. Bože, proč mě stavíš do takové situace, nikdy jsem nezhřešil, nikomu jsem neublížil, jestli ano, trestej mě, moje děti za nic nemohou. Po smrti mé ženy jsou to nejcněnější, co mám, můj život je celý zasvěcen jen jim. Nebyť mých dvou dětí, sám bych ukončil svoji cestu. Tolik nejistoty v jeden okamžik.

Bráška a já bychom se rádi podívali, co se to venku děje. Tatínek nám to ale zakázal. Nevíme proč. Jsem smutná. Proč jsou všichni ti lidé za okny tak veselí, a my musíme být doma. Někdo klepe? Tři páni v kožených kabátech. Vypadá to, že půjdeme s nimi ven. Mám radost, podíváme se ven na celou tu slavnost. Proč je ale tatínek tak smutný? Nasedáme do auta, asi někam pojedeme. Přijíždíme k vlakovému nádraží, všude je plno lidí. Jsou to jináči lidé než ti, co byli na náměstí, většina z nich pláče. Slyšíme střelbu z pistole a nařikání lidí. Tatínku, vysvětlí mi to, prosím. Nemám odvahu se ho zeptat. Bráška brečí. Tatínek říká, že je vše v pořádku, že pojedeme na výlet. Já ale nikam nechci, chci domů. Nastupujeme do vlaku ...

autorka: Zuzana Růžičková

Moravskosleský kraj informuje

Prohlášení hejtmána Evžena Tošenovského ke vstupu České republiky do Evropské unie

Prvním květnem se Česká republika stala právoplatným členem Evropské unie. Pro náš stát, jednotlivé regiony, tedy i Moravskoslezský kraj, to znamená mnoho příležitostí v nespočtu oblastech. Záleží pouze na nás, jak dokáže-

me nabídnuté možnosti využít, zda je budeme umět správně uchopit a dobře se na poli EU pohybovat. Je potřeba si uvědomit, že EU zdaleka neznamená jen příliv financí ze strukturálních a kohezních fondů, přináší s sebou

složitou administrativu, na které je Brusel postaven. Nyní máme i my možnost podnitit její zjednodušení. Vedle příležitostí EU zároveň otevírá nesmírnou konkurenci, a to i v oblastech, na které jsme nebyli zvyklí. Je na nás, na li-

dech, na firmách, prokázat schopnost uplatnit své znalosti a umění. Jsem přesvědčen, že Moravskoslezský kraj v této konkurenci obstojí!

*Ing. Evžen Tošenovský,
hejtman
Moravskosleského kraje*

Jsme tady, abychom posilovali své partnerství

Touto větou poděkoval velvyslanec Irska J. E. Joseph Hayes za pobyt velvyslanců zemí Evropské unie v Moravskoslezském kraji. Kraj společně se čtrnácti velvyslanci oslavil ve středu 5. května 2004 vstup České republiky do Evropské unie koncertem Beethovenovy Symfonie č. 9 d moll s Ódou na radost v podání Janáčkovy filharmonie Ostrava. O den později, 6. května, odhalil hejtman Evžen Tošenovský společně s Josephem Hayesem před krajským úřadem pamětní kámen s datem vstupu ČR do EU.

„Je pro mne i pro kolegy potěšení, že můžeme být v tomto regionu v okamžiku, kdy se Česká republika přidává k Evropské unii. Jsme tady, abychom posilovali své partnerství,“ řekl před odhalením pamětního kamene Joseph Hayes. Slezská žula s nápisem „1. květen 2004, vstup České republiky do Evropské unie“ byla odhalena pod lípou, kterou před dvěma lety Moravskoslezskému kraji daroval Ramiro Cibrian a byla společně s velvyslanci v rámci Dnů evropské kultury před krajským úřadem zasazena. *„Jsem rád, že lípa zdravě roste, a pevně věřím, že až se při dalším významném kroku opět setkáme, bude strom zdravě růst dál a kámen vydrží všechny pově-*

trnostní vlivy, protože slezská žula je odolná,“ pronesl Evžen Tošenovský, hejtman kraje.

Před slavnostním odhalením kamene představil hejtman Tošenovský při krátké prezentaci Moravskoslezský kraj. Za největší výhody označil strategickou polohu v trojúhelníku Česká, Polská a Slovenská republika, vysoce urbanizované území s hustou sítí infrastruktury, kvalifikovanou pracovní sílu i široký turistický potenciál. Velvyslanci také navštívili Centrální stanici Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, kde jim byla představena činnost HZS MSK a Územního střediska záchranné služby MSK včetně vozového parku, hasičské techniky i heliportu.

Oslav vstupu České republiky do Evropské unie se v Moravskoslezském kraji zúčastnili za reprezentaci Evropské komise pan Christian Bourgin a dále velvyslanci J. E. pan Jorgen Bojer (Dánsko), J. E. pan Jorma Inki (Finsko), J. E. pan Joël de Zorzi (Francie), J. E. pan Joseph Hayes (Irsko), J. E. pan Michael Libal (SRN), Velvyslanecký rada Mag. Clemens Mantl (Rakousko), J. E. pan Vassilios Ikossipentarchos (Řecko), J. E. pan Santiago Cabanas Ansorena (Španělsko),

J. E. paní Ana Martinho (Portugalsko), 1. tajemnice paní Judith Gardiner (Velká Británie) a J. E. pan Kristóf Forrai (Maďarsko).

Katherini Koláčková, tisková mluvčí

Foto: archiv MSK

Řidička převrátila škodovku na střechu, na vině byl alkohol

V pondělí 26. dubna večer došlo k dopravní nehodě na ulici Fojtství v Břidličné. Řidička Škody 120 nezvládla řízení v zatáčce a vjela za pravý okraj silnice, strhla řízení doleva a převrátila se na střechu. Přitom navíc narazila do oplocení rodinného domu. U řidičky byla provedena dechová zkouška, která vykazala hodnotu 1,31 promile alkoholu v dechu. Řidička se odmítla podrobit lékařskému vyšetření a odběru krve. Další jízda jí byla zakázána. Na škodovce vznikla škoda ve výši 15 000 Kč a na oplocení rodinného domu za 3 000 Kč. Dalším šetřením na místě nehody bylo zjištěno, že řidička nemá ani řidičské oprávnění.

Odcizil z chalupy ruské hodiny a archivní vína

Další vloupání do chaty bylo oznámeno 29. dubna na oddělení policie v Břidličné. Neznámý pachatel vnikl mezi 18. a 29. dubnem do rekreační chalupy v Břidličné, prohledal obývací pokoj a odcizil z něj televizní anténu, ruské letecké hodiny, digitální teploměr s hodinami a analogový budík. Zloděj se vloupal také do sauny, odkud odcizil několik lahví archivního vína. Celková škoda včetně poškození okna a dveří dosáhla téměř 11 000 Kč.

Tři dny po instalaci zrcadla: opět nehoda!

V pondělí 26. dubna nainstaloval odbor dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu v Rýmařově ve spolupráci s odbornou firmou na křižovatku ulic Revoluční a Bartákovy dopravní zrcadlo. Neuplynuly ani tři dny a stala se zde další dopravní nehoda. Krátce před 14. hodinou odbočoval na křižovatce čtyřadvacetiletý řidič Felicie ze Svitavska na hlavní silnici a zřejmě nedal přednost v jízdě zleva jedoucí Fabii. Nehoda zůstala nastěště jen u pomačkaných plechů, jejichž oprava přijde každému z majitelů na 10 tisíc.

Foto: Policie ČR

Žena obviněna z porušování domovní svobody

Bruntálský policejní komisař zahájil 28. dubna trestní stíhání tříadvacetileté ženy z Albrechtic u Rýmařova pro trestný čin porušování domovní svobody. Podle obvinění měla 19. února neoprávněně vniknout na oplocený pozemek rodinného domu a slovně napadnout jeho majitele. K incidentu došlo patrně proto, že žena na tento pozemek utekl její na volno venčený německý ovčák. Podle šetření byla obviněná za venčení psa na volno, tedy za přestupek proti obecní vyhlášce, již v minulosti potrestána.

Fiktivní firma připravila obecní úřad o téměř 12 tisíc

V šetření oddělení policie v Bruntále je nyní případ podvodu, k němuž došlo 22. dubna v malé obci na Bruntálsku. Dopoledne přišli dva muži do kanceláře obecního úřadu a prokázali se jako pracovníci brněnské firmy. Obrátili se na úřad s nabídkou instalace kamerového systému na zabezpečení objektu v hodnotě bezmála 20 000 Kč. Pachatelé jednali velmi přesvědčivě a úřad s nimi sepsal objednávku a uhradil požadovanou částku. Montáž byla sjednána na následující den, jednu kameru a přijímač v ceně asi 8 000 Kč muži dokonce nechali na místě.

Montáž však na druhý den nikdo neprovedl. Pracovníci úřadu poté zjistili, že firma je fiktivní. Úřad tedy přišel cca o 12 000 Kč.

Byl získán popis podezřelých osob. První muž byl ve věku kolem 25 let, vysoký 180-185 cm, štíhlé postavy, měl krátce střížené černé vlasy, tmavší pleť a v pravém uchu zlatý kroužek. Oblečen byl do černých plátěných kalhot, černé vesty a měruňkové košile s kravatou.

Druhý muž byl také ve věku kolem 25 let, vysoký 190 cm, měl polodlouhé vlnité černé vlasy, oválný obličej a světlou pleť. Na sobě měl černý oblek a modrou košili. Oba měli ostravský přízvuk. **Policie přijme jakékoli poznatky o podezřelých mužích na lince 158.**

Neznámý lapka kradl v šatně školní jídelny

Dopoledne 30. dubna vnikl neznámý pachatel do šatny u jídelny základní školy v Rýmařově a odcizil dvě peněženky z kabelky a igelitové tašky, které zde byly odloženy. V první peněženke se nacházela hotovost 4 000 Kč, doklady a platební karta. Druhá majitelka přišla o peněženku v hodnotě 200 Kč s menší finanční částkou a doklady. Případ šetří rýmařovští policisté.

Rýmařovská policie dopadla vykrádače chat

Rýmařovským policistům se v neděli 2. května podařilo zadržet dvě osoby podezřelé ze série vloupání do chat na Bruntálsku a Rýmařovsku. Šestadvacetiletý muž a dvacetiletá žena byli ještě téhož dne obviněni z trestných činů krádeže, porušování osobní svobody a poškození cizí věci. Podezřelý pár policisté zadrželi ve Staré Vsi. Trestných činů se měli obvinění dopouštět v době od října 2003 do konce dubna 2004 (k většině případů došlo od března do dubna 2004) na Bruntálsku a Rýmařovsku, například v Dolní Moravici, Václavově, Rudné pod Pradědem, Nové Rudné, Malé Morávce nebo ve Staré Vsi. Celkem byl podezřelý pár obviněn ze čtyřadvaceti případů, ne-

ni ale vyloučeno, že se počet napadených rekreačních objektů vyhoupe až na třicetku.

Jedná se o nezaměstnaný pár, který v objektech v období od března do dubna přebýval a nocoval. Obvinění zde vždy zkonsumovali veškeré zásoby nejrůznějších potravin a alkoholu a přesunuli se do dalšího objektu. Kromě jídla odcizili také stan a batohy, naopak elektroniku či jiné cennosti neodnášeli. Nedocházelo ani k záměrnému poškození vnitřního zařízení chat, přesto se celkové škody pohybují zatím kolem 117 000 Kč.

Poprali se nejspíš kvůli dívce

Bruntálský policejní inspektor zahájil 3. května trestní stíhání sedmadvacetiletého muže z Břidličné pro trestný čin ublížení na zdraví. Skutku se měl obviněný dopustit dne 29. února v noci před barem na Tovární ulici v Břidličné, kde měl fyzicky napadnout čtyřadvacetiletého mladíka. Uhodil ho do obličeje, čímž mu způsobil zranění, která si bude poškozený léčit nejméně půl roku. K důvodu napadení se obviněný nechtěl vyjádřit, mohlo jít o neshodu týkající se dívky.

Tělo číšníka z Barborky zřejmě nalezeno

Na počátku tohoto roku bylo vyhlášeno pátrání po mladém číšníkovi z horské chaty Barborka. Osmadvacetiletý muž byl pohřešován od 11. ledna večer, kdy na lyžích odjel z restaurace na vrcholu Pradědu, a od tohoto okamžiku jej nikdo nespapal. Rozsáhlá pátrací akce horské služby a policie nepřinesla žádný výsledek. Teprve 8. května dostala policie oznámení, že asi 200 metrů pod věží Pradědu na severním úbočí byla v porostu kleči nalezena mrtvola muže. Věc nyní převzala Služba kriminální policie a vyšetřování. Byla nařízena soudní pitva, která potvrdí totožnost zemřelého. Zatím nic nenasvědčuje cizímu zavinění jeho úmrtí.

Z podkladů npor. Mgr. Lucie Krašeničové, tiskové mluvčí Policie ČR Bruntál

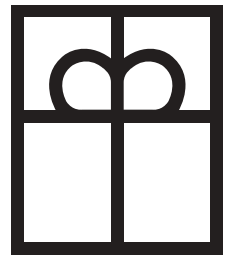
Vážení spoluobčané,

tímto bych Vám chtěla srdečně poděkovat za podporu Velikonoční sbírky, která proběhla od 19. dubna do 23. dubna 2004.

Chtěla jsem Vás touto cestou informovat o výši částky, která byla vybrána v rýmařovském regionu. Činila 59 596 Kč. Za to Vám, koledníkům i ostatním občanům, kteří na tuto sbírku přispěli, náleží upřímné poděkování.

Částka bude věnována na rekonstrukci a následnou přístavbu Domova odpočinku ve stáří v Dolní Moravici. Ještě jednou Vám všem moc děkujeme.

S pozdravem Staňková Marcela, ředitelka střediska Diakonie

Diakonie

Dobry člověk ještě žije

Na počátku byla láska ... a ona je také cílem všeho. A na základech lásky vyrůstala naděje a cíl naší letošní jarní sbírky pro Domov odpočinku ve stáří v Dolní Moravici. Právě jaro probouzí city, které vedou ke štěstí lidského života. Štěstí ale pozná jen ten, komu jde více o dobro druhých než o to vlastní. Že vám, drazí přátelé našeho společného domova, našeho regionu, záleží více na štěstí druhého, jsme

s dojetím, s díky a s radostí poznali všichni, kteří jsme vás ve vašich dveřích i na cestách oslovili, a vy jste do naší kasičky přispěli.

Za nás všechny, ale hlavně za milou paní ředitelku Diakonie Českobratrské církve evangelické Marcelu Staňkovou, tisíce díky. Teď s jistotou ví, že její největší přání - vybudovat Domov odpočinku ve stáří v Dolní Moravici - se s vaší pomocí, milí přátelé, vyplní. Bude to

pro ni štěstí, jehož hlavním cílem je štěstí druhých.

Nad sebekrásnějším dnem slunce zapadne, ale tím, co jsme prožili, jsme bohatší. Slunce Kristovy lásky ať vás ozáří. Nejen v krásném, láskyplném máji, ale po celý váš život. Radost, kterou rozdáváte, se vám dvojnásob vrátí.

Za Diakonii ČCE v Rýmařově upřímně děkuje Olga Schreiberová

Že můžeme denně prožívat Boží i lidskou lásku, jsem znovu poznala, když mi 23. dubna 2004 uletěla ochočená andulka. Byla jsem z toho moc smutná, protože v tu noc hodně přišlo, a tím byla naděje, že přežije, mizivá. Když jsem ale 27. dubna uviděla

na obchodě Penny market zprávu s telefonním číslem, že 24. dubna byla nalezena andulka na Jesenické ulici, byla jsem štěstím unešená.

Tímto bych chtěla také ze srdce poděkovat panu Ing. Josefu Lutzovi a jeho rodině. Andulka

k nim přiletěla na zahrádku, sedla si panu Lutzovi na rameno a hledala pomoc. Ta jí byla s láskou nabídnuta. Z toho všeho, stejně jako ze sbírky, je jasně vidět, že ... Dobry člověk ještě žije! Andulka měla unavená křídélka, zapomněla mluvit, ale nyní je

opět v pořádku. Je veselá a zdravá. Lidé zapomenou, co jste rekli, lidé zapomenou, co jste udělali, ale nikdy nezapomenou, jak se vedle vás cítili. My ovšem nezapomeneme vůbec nic! Přátelé! Vážený pane Ing. Josefe Lutz, díky vám. *Olga Schreiberová*

Diakonie nezapomněla na Den matek

V úterý 4. května se naplnil koncertní sál Základní umělecké školy v Rýmařově maminkami, tetami či babičkami, těmi dříve narozenými, aby v kruhu svých pečovatelek a ředitelky Marcely Staňkové, pod „ochrannými křídly“ Diakonie Českobratrské církve evangelické oslavily Den matek. K tomu účelu byl připraven i kulturní program, ve kterém vystoupily děti z mateřské školy na Revoluční ulici č. 30 pod vedením paní učitelky Milady Suché

a dále žáci Základní umělecké školy v Rýmařově. Ředitelka rýmařovské Diakonie Marcela Staňková popřála babičkám pevné zdraví, optimismus a štěstí a vyzdvihla nezištnou pomoc a ochotu dobrovolných a ochotných rukou při přípravě občerstvení a organizaci celé akce. Na slavnostním odpoledni pak zazněly známé melodie, které zahrál na akordeon oblíbený varhaník a šéf chrámového sboru v Rýmařově Petr Wolf. *JiKo*

Iuvenales 2004

Již po čtvrté se do města Rýmařova sjedou kapely a muzikanti z celé České republiky, aby zde hudbou a tancem potěšili příznivce nejen rockové muziky.

Hlavní hvězdou večera, jež zařídí Základní umělecká škola Rýmařov, bude punkrocková kapela Vypsáná fixa. Ke slyšení bude též ska v podání Allskapones nebo hardcore v podání Crashpoint a The Korf. Představí se i rýmařovští Moskvič, William Czech a Hechitera.

Akce začíná 29. 5. 2004 již tradičně v 17 hodin v SVČ Rýmařov a přilehlém okolí. Tak jako loni bude i letos příležitost skoncovat s kouřením a vyměnit cigarety za ovoce. *Redakce Rýmařov*

V Bruntále bude otevřena vysoká škola

Institut vzdělávání Vysoké školy podnikání, a. s., v Bruntále, takový je oficiální název vysokoškolského zařízení, které bude od příštího školního roku působit v městě Bruntále.

Akademická rada institutu zasedne podruhé ve čtvrtek 13. května, poté se veřejnost a zejména potencionální studenti dozví vše, co bude předcházet zahájení akademického roku - tedy vše, co by měli vědět, aby na této škole mohli začít studovat.

Institut bude působit jako dislokované pracoviště ostravské Vysoké školy podnikání, a. s. Pracoviště bude prozatím sídlit v budově Městského úřadu na Nádražní ulici v Bruntále, jeho vedoucím je Ing. Pavel Kolář, bývalý rýmařovský místostarosta. „Co se týká personálního obsazení institutu, byl jsem požádn,

abych učinil nabídku pedagogům, kteří by mohli na této škole vyučovat. Už jsem také oslovil některé střední školy v Bruntále,“ uvedl Ing. Pavel Kolář s tím, že pracovní úvazek pedagogů bude odpovídat rozvrhu vyučování.

Institut nabídne zájemcům sedm semestrů kombinovaného studia oboru Podnikání - v rámci jednoho semestru bude ve všech předmětech odučeno celkem 84 hodin, jeden semestr bude obsahovat čtyři konzultační bloky. Jeden blok bude mít podobu tří konzultačních dnů v měsíci - pátku, soboty a neděle. Na konzultace studenti nebudou nikam dojíždět, vyučovací prostory poskytne Základní škola a Městské osmileté gymnázium Bruntál ve své budově (Petřín).

Jiří Ondrášek

NAŠE LISTÁRNA

Ve Stříbrných Horách se pálily čarodějnice

Chtěla bych se s vámi podělit o pěkný zážitek z akce konané 1. května ve Stříbrných Horách v penzionu Argenta. Nový majitel pan Břetislav Horník nejenže penzion opravil a udělal z něj pěkné nekuřácké prostředí, ale navíc uspořádal pro děti *Hon na čarodějnice s oslavou 1. máje* - odpoledne plné zábavy a her.

Honu se zúčastnily čarodějky všech kategorií, od dvouleté až po nejstarší čarodějkou Chvějku, která to vše pěkně držela pod palcem. Pomáhaly jí dvě její čarodějnické učednice, které měly velké kornouty plné sladkostí a nenechaly děti ani chvíli na pochybách, že jsou na

pravém sletu čarodějnic. Do akce byli samozřejmě zapojeni i muži. Za všechny pan P. Fulneček coby hlavní rozhodčí a prodloužená ruka čarodějky Chvějky a pan J. Bednárik za občerstvení a táborák. Nechyběla ani soutěž o miss a upálení čarodějnice.

Všechny děti dostaly zdarma občerstvení, sladké ceny v soutěžích, ale hlavně si užily bohatý program, který v nich zanechal velký zážitek. Tak jak se na rej čarodějnic patří.

Sešla se dobrá parta lidí, kteří nelitovali času a peněz, aby udělali něco pro druhé. Proto jim patří poděkování za nás všechny zúčastněné. *Alena Pitnerová*

Poděkování

Děkuji touto cestou všem, kteří se zasloužili, aby na křižovatce u „Mototechny“ bylo umístěno zrcadlo, takže nyní chodí na přechodu mohou bezpečně přecházet a řidiči mohou bez rizika odbočovat z Revoluční ulice na Bartákovu a bezpečně vyjízďet z parkoviště u Podolského potoka z ulice Žižkovy a nebo mohou bezpečně odbočit z této ulice vlevo směrem do města. Potvrdila se pravdivost přísloví, že

„Trpělivost růže přináší“ a „Kdo si počká, ten se dočká“. První dopis, který jsem v této záležitosti psal, je z roku 1999 a moje další dopisy a negativní odpovědi na něj mají celkem patnáct stránek. Osobních jednání s paní Bučkovou, bývalým starostou Ing. Kolářem, s referátem dopravy bývalého Okresního úřadu a s policií bych se ani nedopočetl. Mám radost, že se dobrá věc podařila, a ještě jednou děkuji. *Jaroslav Nejedlý*

Stará vrba se poroučela k zemi

Po devíti letech žádání nám bylo konečně vyhověno a mohla se pokácet vrba, která nesplňovala provozní bezpečnost a ohrožovala tak nájemníky domů na Okružní ulici.

Chceme poděkovat panu starostovi Ing. Petru Kloudovi a místostarostovi Ing. Jaroslavu Kalovi, kteří dali podnět ke skácení. Zvlášť děkujeme panu Zdeňku Papajovi, který sám, zabezpečen lany, tuto vrbu bez absolutního poškození zahrádek pokácel. Za všechny nájemníky děkuje domovnice

Ludmila Sigmundová

Pozvánka

Příznivce a skalní fanoušky nejrůznějších soutěží, přehlídek a závodů automobilů značky Škoda do roku výroby 1980 zveme na 14. neoficiální setkání, které se uskuteční 4. - 6. června v Hradci Králové v autocampu Stříbrný rybník. Součástí setkání bude 50ki-

lometrová etapová jízda, sprint do vrchu a divácky asi nejatraktivnější krocení „divokého kombýka“. Jedná se o jízdu speciálně upraveným vozidlem značky Škoda, kdy kupříkladu šlápnutí na brzdu znamená přidání plynu, při otočení volantem vlevo jede „krotitel“ vpra-

vo nebo při zařazení prvního rychlostního stupně začne couvat. Motoristického klání v Hradci Králové se zúčastní i někteří rýmařovští příznivci. Přijďte se k nám.

(Bližší informace podá na tel. 607 521 287

Miroslav Dulaj ml.)

Kam na výlet

Vydejme se na bruntálské sopky

Odbor Klubu českých turistů Krnov nás nedávno lákal na cesty po bruntálských sopkách. Dvě z těchto sopek můžeme navštívit sami docela snadno. První a asi také nejznámější z nich je dominantanta kraje nad Bruntálem Uhlířský vrch, jehož malebný

poutní kostel Panny Marie je vidět z mnoha míst v našem regionu. Z Bruntálu k němu dojdeme po zelené značce a ke konci cesty procházíme lipovým stromoradím, které Bruntálští postupně doplňují a ošetřují. Zde také začátkem měsíce slavili vstup do Evropské unie.

Uhlířský vrch patří spolu s Venušinou sopkou k nejmladším sopkám naší republiky. Je zde na úpatí starý lom, kde se od 19. století až do roku 1960 těžily sopečné tufy. Místo bylo vyhlášeno jako přírodní výtvar o rozloze 3,70 ha. Z vrcholu kopce je výhled k dalším sopkám Bruntálska a částečně i na Hrubý Jeseník.

Půjdeme-li z Uhlířského vrchu dále po zelené značce přes

Slezský Kočov do Moravského Kočova, můžeme tam odbočit vlevo po žluté značce, která nás povede přes státní silnici do Meziny, odkud je již kousek cesty po modré značce vpravo k rozložitě Venušině sopce, dalšímu přírodnímu výtvaru. Na jaře i na podzim, pokud není olistění stromů velké, je odtud zajímavý, málo známý pohled na přehradní jezero Slezskou Hartu.

Z Venušiny sopky pak půjdeme opět po modré směrem k Černému mostu. Zdejší krajina byla v nedávných letech svědkem natáčení filmového zpracování tématu o Janě z Arku a před třemi lety byla část zdejších lesů silně poškozena vichřicí. Pokud si chceme zkrátit cestu, můžeme pod ostřejším sestupem s kopce

Návrší odbočit ze značky vpravo na lesní silničku, která mírně klesá k okraji lesa a zkrátka nás dovede k severnímu konci obce Valšov. Opět musíme opatrně překročit státní silnici, abychom již po chodníku došli k nedalekému nádraží ve Valšově.

Vzdálenosti:

- Bruntál, nádraží ČD - Uhlířský vrch - Mor. Kočov: 7 km
- Mor. Kočov - Venušina sopka: 4 km

- Venušina sopka - Návrší - po lesní silničce - Valšov, nádraží ČD: 5 km

Celkem 16 km

Pojedete-li však do Bruntálu autobusem přes Valšov, můžete si cestu zkrátit o 2 km, pokud vystoupíte na autobusovém nástupišti u rybníka. *Hana Kašparová*

Sport

Fotbalový servis TJ Jiskra Rýmařov

(Z technických důvodů nebyli v minulém vydání RH uvedeni u některých fotbalových zápasů střelci branek. Naše redakce se za technickou chybu tímto omlouvá a dodatečně jména chybějících střelců vítězných branek uveřejňuje.)

Žáci „B“

03. 04. 2004	Jiskra Rýmařov - FC Staré Město	10 : 0 (7:0)
	Branky: Alois Vajdík 4x, Daniel Kováč 2x, Marek Oláh, Martin Romanov, Václav Svoboda a Petr Grupách	
10. 04. 2004	FC Karlovice - Jiskra Rýmařov	2 : 3 (1:2)
	Branky: Kamil Haník 2x, Petr Strouhal	
17. 04. 2004	Svobodné Heřmanice - Jiskra Rýmařov	0 : 19 (0:9)
	Branky: Jiří Macháček 3x, Martin Romanov 3x, Petr Strouhal 3x, Kamil Haník 3x, Dominik Šašinka 2x, Václav Svoboda 2x, Michal Dočkálek, Tygran Gevorgyan a Ladislav Fojtů	

Dorost

04. 04. 2004	Jiskra Rýmařov - FC Velké Hoštice	1 : 0 (0:0)
	Jedinou branku utkánil vstřelil v samém závěru Pavel Brenkus.	

Muži „A“

14. 04. 2004	Jiskra Rýmařov - Baník Albrechtice	3 : 1 (1:1)
	Branky: Václav Tlapal, Jan Doseděl a Dušan Žmolík (p)	

Datum utkání	Soupeři	Výsledek (poločas)
Přípravka A		
02. 05. 2004	Jiskra Rýmařov - TJ Šternberk „A“	4 : 0 (0:0)
	Branky: Martin Pech 2x, Dominik Šašinka a Khachik Gevorgyan	
	Jiskra Rýmařov - TJ Šternberk „B“	16 : 0 (11:0)
	Branky: Dominik Šašinka 3x, Jiří Tlapal 2x, Tigran Gevorgyan 2x, Khachik Gevorgyan 2x, Jan Sekanina 2x, René Mrhal, Martin Bartoník, Adam Lašák, Martin Pech a Jan Frehár	
09. 05. 2004	Tatran Litovel „A“ - Jiskra Rýmařov	0 : 1 (0:0)
	Jedinou branku utkánil vstřelil Jakub Holuša.	
	Tatran Litovel „B“ - Jiskra Rýmařov	0 : 10 (0:4)
	Branky: Jakub Holuša 3x, Khachik Gevorgyan 2x, Jiří Tlapal 2x, Martin Pech, Adam Lašák a René Mrhal	
Přípravka B		
25. 04. 2004	Jiskra Rýmařov - TJ Šternberk „B“	7 : 0 (4:0)
	Branky: Michal Turták 2x, David Furik 2x, Václav Vaněrek, Filip Tomeš a Marek Pech	
	Jiskra Rýmařov - TJ Šternberk „A“	0 : 4 (0:3)
09. 05. 2004	Tatran Litovel „B“ - Jiskra Rýmařov	0 : 2 (0:1)
	Branky: Sebastian Gorčík a Marek Pech	
	Tatran Litovel „A“ - Jiskra Rýmařov	1 : 0 (1:0)
Přípravka C		
01. 05. 2004	Jiskra Rýmařov - Olympia Bruntál „B“	1 : 8 (0:3)
	Branku vstřelil	
06. 05. 2004	FC Krnov „C“ - Jiskra Rýmařov	přeloženo na 13. 05.
Mladší žáci		
28. 04. 2004	Jiskra Rýmařov - SFC Opava „B“	2 : 0 (1:0)
	Branky: Tomáš Sitař a Vladimír Maňák	
01. 05. 2004	Jiskra Rýmařov - FC Krnov	6 : 0 (2:0)
	Branky: Petr Kršek 2x, František Škuta, Václav Svoboda	
08. 05. 2004	FC Slavoj Bruntál - Jiskra Rýmařov	0 : 4 (0:2)
	Branky: Vladimír Maňák 2x, Pavel Kučera a Tomáš Sitař	
Starší žáci		
28. 04. 2004	Jiskra Rýmařov - SFC Opava „B“	1 : 1 (0:0)
	Branku našeho mužstva vstřelil Jaromír Pospíšil.	
01. 05. 2004	Jiskra Rýmařov - FC Krnov	1 : 2 (1:1)
	Branku našeho mužstva vstřelil Jaromír Pospíšil.	
08. 05. 2004	FC Slavoj Bruntál - Jiskra Rýmařov	2 : 3 (1:2)
	Branky: Adam Válek, Alois Vajdík a Marián Gorčík	
Žáci „B“		
01. 05. 2004	Jiskra Rýmařov - TJ Sokol Lichnov	3 : 0 (3:0)
	Branky: Alois Vajdík 4x, Daniel Kováč 2x, Marek Oláh, Martin Romanov, Václav Svoboda a Petr Grulich	
08. 05. 2004	Milotice nad Opavou - Jiskra Rýmařov	0 : 8 (1:2)
	Branky: Marek Oláh 3x, Kamil Haník 2x, Michal Valásek, Martin Sitař a Martin Romanov	
Dorost		
02. 05. 2004	Jiskra Rýmařov - Spartak Chuchelná	2 : 0 (0:0)
	Branky: Pavel Fláček a Pavel Brenkus	
08. 05. 2004	FC Sokol Slavkov - Jiskra Rýmařov	3 : 4 (3:2)
	Branky: Vladimír Smetana 2x, Vojtěch Jurtík a Miroslav Pavlát	
Muži „A“		
02. 05. 2004	SK Kravaře - Jiskra Rýmařov	1 : 1 (0:1)
	Branku našeho mužstva vstřelil Marek Kašťák.	
05. 05. 2004	Město Albrechtice - Jiskra Rýmařov	5 : 0 (2:0)
08. 05. 2004	Jiskra Rýmařov - FC Valašský Rožnov	1 : 2 (0:1)
	Branku naše mužstva vstřelil Dušan Žmolík	

Připravil Zdeněk Kudláč

Běžci rýmařovského desetiboje zvládli tisícovku

V pátek 30. dubna se uskutečnila osmá disciplína letošního Rýmařovského desetiboje - běh na 1000, respektive 600 m. I přes skutečnost, že tato disciplína nepatří mezi nejoblíbenější, se na startu sešlo celkem 39 běžců, kteří předvedli na nepříliš kvalitním povrchu škvárového hřiště u kotelny pěkné výkony.

Výsledky běhu na 1000, resp. 600 m

Kategorie ženy:

1. Lenka Czедronová
2. Marcela Valová
3. Eva Holubová

Kategorie muži A:

1. Ivo Soviš
2. Milan Metelka
3. Jan Sázel

Kategorie muži B:

1. Josef Svedoník
2. Ivo Volek
3. Ivan Soviš

Kategorie muži C (600 m):

1. Antonín Konečný
2. Jan Koňářk
3. Josef Dřevo

Celkové výsledky po osmi disciplínách

(Turistika, skok do dálky, střílba ze vzduchovky, kuželky, plavání, běh na lyžích, ping pong a běh na 1000, resp. 600 m)

Kategorie ženy:

1. Markéta Míčková
2. Alena Jurášová
3. Hana Hájková

Kategorie muži A:

1. Bronislav Reškořk
2. Ivo Soviš
3. Bořivoj Koblka

Kategorie muži B:

1. Ivo Volek
2. Ivan Soviš
3. Josef Svedoník

Kategorie muži C:

1. Václav Orlík
2. Josef Dřevo
3. Jan Koňářk

XXVIII. ročník Rýmařovského desetiboje pomalu vrcholí. Poslední dvě disciplíny slibují napínavé boje. V pořadí devátou disciplínou bude vrh koulí. Sportovci se sejdou v pátek 21. května na hřišti ZŠ 1. máje u školní jídelny v 17.00 hodin.

Výbor Rýmařovského desetiboje

Tělesně postižení kuželkáři bojovali v Rybníku

V sobotu 24. dubna se uskutečnil první otevřený republikový turnaj v rámci Grand Prix 2004 tělesně postižených kuželkářů a organizátorem byl tentokrát Sokol Rybník.

Osmatřicet hráčů z celé České republiky bojovalo na kuželkářské dráze a nechyběli zde samozřejmě ani Rýmařovští.

V kategorii LP1 se nejlépe dařilo našemu Karlu Forcekovi, který pokořil 387 kolků, ovšem to nestačilo na medailovou pozici a musel se spokojit se čtvrtou příčkou. V kategorii TP bojoval

za Rýmařov Zdeněk Dočkálek a Petr Švédík. Není snad ani nutno zdůrazňovat, že roli favorita potvrdil Dočkálek a v této kategorii nenašel přemožitele a se 486 shozenými kolků stannul na stupni nejvyšším. Petru Švédíkovi se již dařilo méně, k zemi poslal 433 kolků a stejně jako Karel Forcek v kategorii LP1 se musel spokojit s bramborovou, tedy čtvrtou pozicí. V sobotu 29. května odjíždějí naši sportovci na další mistrovství do Blanska. Budeme jim držet palce.

JiKo

Výprava za svatým Jiří po Vychodilově stezce

Foto: Alois Šimko

24. dubna slaví všichni skauti společně se svým patronem svatým Jiří svůj svátek. Rýmařovští junáci tradici tohoto svátku cítí a k naplnění letošního programu využili akce Klubu českých turistů, otevření turistického okruhu kolem Rýmařova - Vychodilovy stezky. Kdo se nenechal odradit ranním nevábným počasím a vyšel na stezku, nelitoval. Jarní příroda ukázala svou lepší tvář - vyčáslilo se. Celá trasa je přehledně značena a popsána, jsou na ní různé varianty cest, skvělým bo-

dem je odpočívadlo u včelína. Program skautů je založen z velké části na hrách. A tak když jsme se vydrápali na Soví skály a dále dorazili na Strálek, byla zde odehrána terénní hra, symbolicky motivovaná rytířem sv. Jiřím. Družiny měly za úkol najít v prostoru ukrytý meč, který byl potom vyměněn za sladký poklad. Akce se vydařila - a ještě: díky všem z KČT, kteří se podíleli na realizaci krásné Vychodilovy stezky. Loy

Turnaj v malé kopané „O pohár starosty“ v Dolní Moravici - VIII. ročník

- Pořadatel:** TJ Sokol Dolní Moravice
a Obecní úřad v Dolní Moravici
- Pravidla:** podle futsalových pravidel (5+1)
- Termín:** 26. 6. 2004
- Systém:** dle počtu přihlášených družstev
- Startovné:** 1 200 Kč na družstvo (10 hráčů)
- Zaslání startovního:** do 20. 5. 2004 na účet TJ Sokol nebo hotově
- Číslo účtu:** ČS Rýmařov, nám. Míru 5,
č. ú. 18 44 78 73 89/0800
- Občerstvení:** svačinka, oběd, nealko
- Program:** 7.00 hod. prezence
7.45 hod. zahájení turnaje
8.00 hod. začátek turnajových zápasů
diskotéka, bohatá tombola,
kvalitní občerstvení
- Informace:** Velebný Ladislav, tel. 603 839 431, 554 273 296
Kopeček Pavel, tel. 777 840 284

JS Hamříkova stáj Dolní Moravice

pořádá

závody v parkurovém skákání

O POHÁR DOLNÍ MORAVICE

dne 15. 5. 2004 v 10.30 hod

Srdečně zvou pořadatelé

Návratka

Název družstva:

Jméno a příjmení ved. mužstva:

Adresa ved. mužstva:

Tel. spojení:

Požadavek na ubytování: ano ne

K návratce přiložte kopii složenky

Datum: Podpis:

Soukromá řádková inzerce

Koupě

Koupím náhradní díly na Škodu Octavii r. v. 1961, zejména pak karosářské díly. Tel.: 607 521 287.

V Rýmařově nově otevřené

BIOSOLÁRIUM

SOLÁRNÍ STUDIO

Rýmařov, Husova 3

TURBO VERTIKAL

- moderní opalování s max. hygienou a komfortem
- nejsilnější solárium, opalovací čas zkrácen na 4, 8, max. 10 min.
- příznivý účinek u ekzému, akné, lupénky
- biosolární kosmetika

Tel.: 776 597 131

Otevřeno: Po - Pá 8.00 - 17.00
So 8.00 - 12.00

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 6. 5. 2004. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 14. 5. 2004. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 20. 5. 2004, další číslo vyjde 28. 5. 2004.
Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 8,- Kč**

Klub českých turistů otevřel Vychodilovu stezku

V minulém vydání našich novin jsme slíbili přinést informaci o otevření Vychodilovy stezky v blízkém okolí Rýmařova. Pod záštitou Klubu českých turistů se v sobotu 24. dubna ve Středisku volného času uskutečnila prezence účastníků první oficiální vycházky nově vyznačenou trasou. Zahájení se zúčastnila také rodina Františka Vychodila. Jeho dcera Jana Babíková projevila radost nad zdárně dokončeným projektem příměstské turistické trasy, nesoucí jméno jejího otce, velkého milovníka přírody a turistiky.

Redakce RH

Vytyčení stezky jsme připravovali pět let. Koncem devadesátých let však bylo v ústřední značkářské sekci Klubu českých turistů pro tuto akci mnohem méně pochopení, než jsme si představovali my. Od té doby se však ledacos změnilo a na mnoha místech naší republiky se objevilo již více vyznačených městských a příměstských turistických tras a okruhů, jež mají přivést k poznávání těchto lokalit nejen naše, ale i zahraniční turisty.

Klub českých turistů je od roku 1995 členem Mezinárodní organizace pro lidový sport - International Federation of Popular Sports nebo také Internationaler Volkssportverband, zkráceně IVV. Tato organizace se zabývá pořádáním akcí, které nemají výkonnostní charakter a jejichž smyslem je odblokovat stres a pracovní přepětí nenáročnou a fyzicky dostupnou aktivitou tak, aby se stala sportem pro všechny věkové kategorie, tělesně více či méně zdatné účastníky, tedy sportem pro všechny. Při takové akci se musí pořadatelé řídit zvláštní směrnici. Akce se pak uvádí v mezinárodním kalendáři akcí IVV a očekává se samozřejmě účast zahraničních turistů. Trasy musí být pečlivě připraveny a vyznačeny, je na nich zajišťováno pohoštění zdarma (v ceně startovního), kilometráže jsou kratší a v cíli organizátoři zajišťují prodej občerstvení a hudbu, např. harmoniku či kytaru. Účastníci toho využívají, v cíli posedí, občerství se a pobaví s přáteli. Pro organizaci takové akce je však třeba více pořadatelů a v mnoha zahra-

ničních městech při nich bezplatně pomáhá i řada nečlenů turistických oddílů; pro město je to vlastně reklama.

Také jsme se původně domnívali, že Stezka Františka Vychodila by mohla být časem zařazena do akcí IVV, náš odbor Klubu českých turistů však nemá dostatečný počet členů, takže by byla potřebná jednání s dalšími organizacemi ve městě, abychom dokázali, že máme na to přivést sem zahraniční zájemce o turistiku. Vyznačením stezky modro-bílým psaníčkem a jejím oficiálním otevřením jsme se snažili udělat první krok a ukázat alespoň jednotlivcům zajímavá místa v nedalekém okolí Rýmařova.

Sobota 24. dubna začínala stejně jako většina posledních víkendových dnů deštěm. Odbor Klubu

ské turistiky KČT Opava zase směřoval zájemce o pobyt v přírodě na moravskoslezských vrcholech na Kamenný vrch u Skřítku a na Jelení studánku. Musíme ale s radostí konstatovat, že padesát účastníků naší akce (nejen z Rýmařova), mezi nimi hlavně rýmařovských skautů, nakonec nelitovalo, že se za podmračeného počasí na stezku vydalo. V průběhu dopoledne vysvitlo sluníčko a ukázalo, jaká kouzla umí v aprílovém počasí předvést. Všichni byli nakonec spokojeni a to také bylo účelem vycházky.

Závěrem bychom na tomto místě chtěli poděkovat všem, kteří měli pro naši snahu s vytyčením Stezky Františka Vychodila pochopení a podle svých možností nám pomáhali s návrhem, přípravou i dokončováním trasy. V prv-

českých turistů Rýmařov ovšem nebyl v této oblasti jediný, kdo lákal veřejnost na cesty do přírody. Odbor Klubu českých turistů Krnov pořádal akci Po bruntálských sopkách a oddíl vysokohor-

ní řadě to byli pracovníci Lesů České republiky, a. s., kteří projevíli pochopení pro vedení cesty, a dokonce nechali v údolí Oslavy vybudovat odpočívadlo. Byli to pánové Ing. Vojtěch Jagoš, Ing. Ivo Chlup a revírníci Tomáš Blažek a Jiří Michal. Za regionální odbor značení Klubu českých turistů má velký podíl jeho předseda Miroslav Karas z Vrbna pod Pradědem i naši mladí značkáři Martina a Standa Mácovi. Největším sponzorem této akce byl pan Přemysl Mazel z Nového Pole, který nám rozcestníky vyráběl a kromě prvního také osazoval. První sloupek osadili naši turističtí senioři pánové Josef Vlach a Adolf Strakoš. Firma Eko Metal Recycling nám pomohla s dodáním základních nosníků pro rozcestníky. Ovšem bez pochopení

a finanční podpory města by akce zřejmě ještě nebyla dokončena, a proto děkujeme všem, kdo na radnici její pokračování podpořili, zvláště paní Jaroslavě Růžičkové. To, že moravskoslezská oblast Klubu českých turistů zařadila naši akci mezi významné události roku 2004, je velkou zásluhou její členky paní Jitky Musilové z Krnova i pana Jana Sládka z Horní Datyně, který v celostátním časopise Turista svým článkem o Skřítku a Vychodilově stezce seznámil širokou turistickou veřejnost s Rýmařovskem. Při navrhování trasy Vychodilovy stezky jsme se domnívali, že by bylo vhodné ji připravit jako stezku naučnou, to se však z mnoha důvodů zatím nedalo uskutečnit. Umístili jsme zde alespoň na sloupky malé informační tabule o jarní květeně, s čímž nám vydatně pomohla paní Mgr. Věra Kavalcová ze správy CHKO Jeseníky, ornitologickou část nám připravil pan Miroslav Král z Dlouhé Loučky a velice zajímavý a obsáhlý popis zdejší hornické činnosti včetně nového názvu místa v horní části Stráleckého údolí navrhl a vypracoval pan Ing. Jaroslav Kočandrl, CSc. Za další pomoc včetně vyhledání historických podkladů děkujeme i ředitelce muzea paní Leoně Pleské a především panu Mgr. Jiřímu Karlovi. Pan Jaroslav Hruban zapůjčil dobové pohlednice bývalého rekreačního místa Waldheim zur Annaquelle a pan Alfred Heinisch st. nám na první vycházce po připravované trase poutavě vyprávěl o bývalých časech a osudech procházených míst. *Hana Kašparová*

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

SLEVNĚNO
Ford Escort 1.6-16v-klima-aut., r. v. 1997, 35 t. km, 2 x air., ABS, rádio, centrál, el. okna a zrcátka, pos. říz. Cena: 129 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Citroen Berlingo 1.9 D, klima, 1. majitel, r. v. 2000, airbag, rádio, el. okna, zrcátka, posil. říz., tažné, centrál. Cena: 275 000 Kč.

Opel Combo 1.4 i, r. v. 1996, rádio.
Cena 69 000 Kč bez DPH.

Š - Felicie GLXi, r. v. 1997, 70 tis. km, rádio, centrál, metalíza, mlhovky, 1. majitel, super stav. Cena: 119 000 Kč.

Ford Fiesta 1.3 - úprava pro invalidy, r. v. 1996, 95 tis. km, rádio, alarm, tažné, centrál. Cena: 79 900 Kč.

Škoda Felicia 1.3 Lxi, r. v. 1998, 139 tis. km, rádio, centrál, el. okna.
Cena: 109 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Opel Zafira Combi 1.6, digi klima, 7 míst, r. v. 2001, 4 x airbag, ABS, rádio, posil. říz., centrál. Cena: 349 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
VW Golf 1.9 TDi klima, r. v. 2000, 4 x airbag, ABS, centrál posil. řízení.
Cena: 298 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Fabia 1.4 Mpi - Clasik, 1. majitel, r. v. 2000, 41 tis. km, airbag, autorádio, posil. řízení.
Cena: 179 000 Kč.

Fiat Punto 1.2, r. v. 1995, 85 tis. km, tónovaná skla, zadní stěrač.
Cena: 110 000 Kč.

Mitsubishi L 300 2.0, r. v. 1997, 6 míst, 129 tis. km, odpočet DPH 22%, rádio, centrál. Cena: 149 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Felicia LX 1.9 D, r. v. 1997, CD, šibr, posil. řízení.
Cena: 109 000 Kč.

SLEVNĚNO
Opel Astra Caravan 1.4i, klima, r. v. 1997, 148 tis. km, 2 x airbag, ABS, imob., alarm, el. okna, stř. okno, nosič, centrál.
Cena: 145 000 Kč.

Škoda Fabia 1.4 MPI Comfort, klima, r. v. 2000, 2x airbag, ABS, rádio, posil. řízení, centrál. Cena: 189 900 Kč.

Daewoo Matiz 0.8, r. v. 1999, 35 tis. km, 1. majitel, perfektní stav, nízká spotřeba, servisní kniha. Cena: 129 900 Kč.

SLEVNĚNO
Škoda Felicia 1.3 LXi Combi, r. v. 1999, 109 tis. km, rádio, centrál.
Cena: 139 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Renault Laguna 1.8 RN, r. v. 1995, 2 x airbag, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., centrál. Cena: 119 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Forman 135 LX, r. v. 1994, 97 tis. km, tažné.
Cena: 59 900 Kč.

Opel Astra Caravan 1.7 TD, r. v. 1996, 97 tis. km, airbag, posil. řízení, tažné.
Cena: 129 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Favorit 136 L, r. v. 1989, 86 tis. km.
Cena: 18 500 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Citroen Xantia 1.8 i LPG, r. v. 1995, 1. majitel, rádio, centrál, el. okna.
Cena: 119 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Volkswagen Golf 19 1.6 TD, 1. r. v. 1991, majitel, rádio, centrál, šibr.
Cena: 75 000 Kč.

SLEVNĚNO
Kia Sportage 2.0 DOHC, 4x4, r. v. 1997, 223 tis. km, airbag, rádio, el. okna, posil. říz., tažné, centrál. Cena: 189 500 Kč.

SLEVNĚNO
Škoda Felicia 1.6 GLX, r. v. 1997, 129 tis. km, ABS, rádio, centrál a další.
Cena: 95 000 Kč.

U NABÍDKY OZNAČENÉ SYMBELEM „PRODÁNO“ MŮŽEME ZAJISTIT STEJNÝ TYP VOZIDLA

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

Výše splátky po dobu leasingu je neměnná včetně pojištění. • K uzavření leasingu není potřeba potvrzení o příjmu.

- **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykupíme okamžitě po osobní domluvě.
- **Komisní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmostí.

- **Protiúčet:** při koupi nového vozu můžete platit vašim stávajícím vozidlem.
- **Autocredit od GE Capital Leasing:** akontace již od 1,- Kč z ceny vozidla, výhodné havarijní

pojištění a povinné ručení. Na sjednání úvěru potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a cca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

KAŽDÝ TÝDEN NOVÁ NABÍDKA, VŠECHNA VOZIDLA PROVĚŘENA A VYZKOUŠENA